Lietuvos Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

Mūsų Pastogė

XVII metai. Nr. 42 (911) 1966 — Lietuvių Jaunimo Metai — spalio 24 d. Registered at the G.P.O. Sydney for transmission by post as a Newspaper.

JAUNIMO KONCERTAS

Drauge su Meno Dienomis įėjo į tradiciją rengti jaunųjų menininkų koncertus, kurie kaskart vis labiau įgyja reikšmės ir svarbos mūsų bendruomenės gyvenime. 1962 m. Meno Dienose adelaidiškiai pirmieji įvedė jaunųjų menininkų koncertą į Meno Dienas, kas vėliau sėkmingai buvo pravesta Melbourne ir štai jau trečiasis visos Australijos liet. bendruomenės jaunųjų menininkų koncertas įvyks Sydnejuje gruodžio 28 d. Latvių salėje 32 Parnell St., Strathfield.

Jaunųjų menininkų koncertas laikytinas vienu iš pačių svarbiausių meno dienose parengimų. Jeigu vyresniųjų stambiuosiuose parengimuose, kaip sakysim, Dainų Šventė, visi ieškome pirmiausia estetinio pasigėrėjimo, tai jaunųjų menininkų koncertuose šalia jau minėto motyvo dar galioja ir antrasis — kad tokiais koncertais lietuvybei laimime priaugantį jaunimą.

Tėvų pastangos išlavinti vaikuose pasireiškiančius talentus yra didelis dalykas, bet jų pasirodymas didelei auditorijai palieka koncerto dalyviui neišdylantį įspūdį, kuris jį lydės visą gyvenimą. Ir juo labiau, kad šitą pripažinimą ir įvertinimą toks koncerto dalyvis gauna ne kur kitur, o tik pas lietuvius. Tokiam besimokančiam jaunuoliui ar jaunuolei panašių galimybių pas australus iš viso nėra: jie svetimai auditorijai pasirodyti teturi galimybės tik kaip subrendę menininkai. Tuo tarpu besimokančiam jaunimui tokie pasirodymai prieš platesnę auditoriją turi neįkainuojamos ir pedagoginės, ne tik lietuviškos reikšmės: iš vienos pusės juos toks pasirodymas veikia skatinančiai dar daugiau savo pasirinkto meno srityje dirbti ir jame tobulintis; iš kitos pusės toks būsimasis menininkas jaučia, kad lietuviai pirmieji jį kelia ir tuo pačiu jis palenkiamas lietuvybei. O tai ir yra tasai punktas kurio siekiame ir dėl kurio darbuojamės.

Ypač jauniesiems turi reikšmės pasirodymai dideliuose susibūrimuose, kaip kad meno dienų metu. Juk namuose, savoje apylinkėje kiek labiau pasireiškiąs savo talentu jaunuolis turi dažnų progų pasirodyti ar tai šventėse, ar minėjimuose, tad tokie pasirodymai namie jam galioja kaip kasdieniniai. Bet visai kas kita, kai jis pasirodo naujoje aplinkoje ir prieš didelę auditoriją.

Štai dėl ko ypač svarbu, kad jaunimo koncertuose būtų kiek galint daugiau ir klausytojų. Pirmajame jaunųjų menininkų koncerte Adelaidėje publikos buvo nedaug; Melbourne jau buvo gausu. Tikėkimės, kad Sydnejuje jaunųjų menininkų koncerte klausytojų bus dar daugiau. Juk neužtenka jauną žmogų vien tik išleisti į sceną: reikia ir jo poreiškius atitinkamai priimti ir įvertinti. Iš jų daugiausia galima tikėtis ateity, nes gi kaip matome, visa lietuviška veikla grindžiama ne administraciniais komitetais, bet visų pirma kultūriniais, meniniais ir kūrybiniais keliais.

Tad mūsų rūpestis yra ne vien tokius iškilesnius jaunuolius pristatyti iš anksto planuojamam koncertui, bet lygiai ir jame gausiai dalyvauti. Iš to, kaip matome, gaunasi dviguba nauda.

(v.k.)

— ★ —

Amerikos Atominės Energijos Komisija išaiškino, kad Rusijoje neseniai buvo įvykdyti požeminiai atominiai sprogdinimai.

— ★ —

Sovietų žiniomis pereitą savaitę paleistas naujas rusų erdvėlaivis be žmonių erdvėms tirti.

Idealas — Pasiaukojimas — Ištikmybė

PROF. DR. JUOZO ERETO 70-TIES METŲ PROGA

Spalio 18 d. šiuo metu gyvenantis Baselyje, Šveicarijoje, prof. Dr. Juozas Eretas sulaukė 70 metų. Tai yra viena iš centrinių nepriklausomos Lietuvos kultūrinio gyvenimo figūrų nuo pat Lietuvos nepriklausomybės atstatymo iki jos praradimo. Pirmą kartą Lietuvą bolševikams okupuojant 1941 m. kovo 22 d. prof. J. Eretas grįžo į savo gimtinę — Šveicariją Lietuvoje išbuvęs be pertraukos nuo 1919 m., kur jis praleido pačius kūrybingiausius ir darbingiausius savo gyvenimo metus. Ir pasitraukęs iš Lietuvos jis neatkrito nuo lietuvių tautos, bet gal dar labiau surišo savo veiklą su nelaiminga tauta keldamas pasaulinėje spaudoje lietuvių tautai padarytą neteisybę. Šalia to jis netgi dalyvauja didesniuose išeivių lietuvių suvažiavimuose, lanko kolonijas su paskaitom visur pabrėždamas meilę ir ištikimybę lietuvių tautai. Prieš metus jis net buvo nuvykęs į šiaurės Ameriką, kur pervažiavo per didžiąsias kolonijas su paskaitomis.

Kalbėdamas apie prof. J. Eretą nerandu jo charekteristikai taiklesnio apibūdinimo, kad jo asmenybė nuo pat pradžios iki dabar grindžiama idealu, ištikimybe, pasiaukojimu. Akylesnis stebėtojas galėtų atrasti labai giminingų bruožų tarp jo ir kito didžiojo lietuvio — Dr. V. Kudirkos. Bet šitai nagrinėti būtų didesnis uždavinys.

Šie trys charakterizuoja bruožai labai būdingi jaunimui. Visi jauni svajoja apie idealų siekimą, apie neděžtančią ir patvarią ištikimybę, apie pasiaukojimą kilnesniems, asmeninius poreikius prašokantiems tikslams. Daugeliui jaunųjų su laiku ypač kopiant karjeros laiptais, išblėsta. Prof. Juozas Eretas šiems idealams paliko ištikimas iki šiai valandai. Koks jo didelis pasiaukojimas, tesprendžia skaitytojas susipažinęs su jo veiklos lietuvių tarpe pradžia.

Gimęs Šveicarijoje jis pačioje jaunystėje pasirodė veržlus ir kūrybingas. Vos dvidešimt keturių metų jis jau filologijos daktaras. Prieš akis neribotos galimybės iškilti į pasaulinę garbę ir veiklą. Bet štai jo studijų draugas lietuvis džiovos pakirstas mirties patale. Atrodo, kad abiejų draugystė buvo didelė. Mirštantysis irgi buvo idealistas — svajojo baigęs mokslus visomis jėgomis grįžus įsijungti į atgimstančios Lietuvos kūrybinį darbą. Matydamas, kad jo viltys gęsta, jis pasikviečia Juozą Eretą ir prašo jų vykti į Lietuvą ir darbuotis jo vietoje Lietuvai ir lietuvių tautai. Ambicingam jaunuoliui šveicarui pasiūlymas ir prašymas turėjo atrodyti šiurpus: prieš akis didelės galimybės vakarų Europoje, o čia angažuotis į svetimą, mažai girdėtą kraštą su misija tapti lietuviu nebuvus lietuviu! *Kokia meile turėjo degti anas mirštantysis savo kraštui ir savo tautai, kad lietuviškas darbas nenutrūktų ir po jo mirties!*

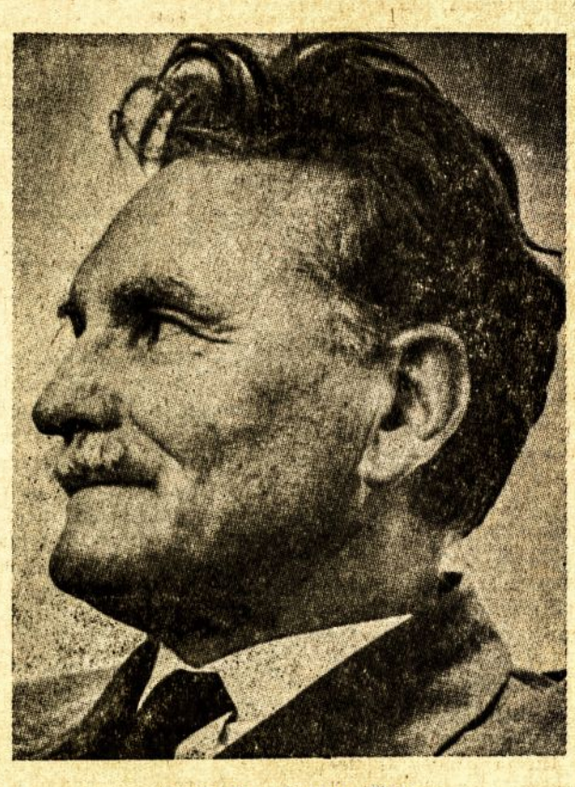

Prof. Dr. Juozas Eretas

Iš kitos pusės kokio ryžto reikėjo Juozui Eretui tokį pasiūlymą priimti ir jame ištverti! Skamba tiesiog legendariškai.

Dar prieš atvykdamas į Lietuvą Dr. J. Eretas jungiasi kovon už Lietuvos laisvę dalyvaudamas įvairiose diplomatinėse konferencijose ir gindamas atsikuriančios Lietuvos reikalus. Pa-

(Pabaiga psl. 2)

Veda Vyt. Bernotas

POLITIKOS VINGIUOSE

JAV PREZIDENTO VIZITAS AUSTRALIJOJE

Amerikos prezidento L.B. Johnsono vizitas smarkiai išjudino visą Australiją. Gerokai prieš atvykimą Australijos spauda šiam vizitui skyrė labai daug dėmesio. Iki mažiausių smulkmenų vietos gyventojai informuojami apie prezidento keliones. Didmiesčiai, kur prezidentas lankysis, ypatingai ruošiasi jo iškilmingam pasitikimui. Bet ne visi gyventojai žada rodyti simpatijų prezidentui. Iš komunistų pusės ir iš tų, kurie nusistatę prie Australijos dalyvavimą Vietnamo kare, tikimasi įvairių išsišokimų. Australijos darbo partijai šis vizitas irgi nėra labai paplaukiui. Darbiečiai įtaria, kad tai liberalų politinis manievras prieš federalinius rinkimus. Kaip ten bebūtų šis prezidento vizitas laikytinas istoriniu ne vien kad tai pirmas Amerikos prezidentas lankosi šiame krašte, bet ir kad pats Australijos prestižas tuo sustiprinamas ir pakeliamas.

Neskaitant saugumo žmonių, prezidentą jo kelionės metu lydės apie 200 spaudos atstovų. Paskutinis viešas prezidento pasirodymas bus Brisbanėje, iš kur jis vyks tiesiog į Manilos konferenciją. Po konferencijos prezidentas dar numato vizituoti Malajus, Tailandą ir Pietų Korėją.

PASITARIMAI MANILOJE

Po vizito Australijoje prez. Jonhson laukiamas prie konferencijos stalo Filipinų sostinėje Maniloje. Įskaitant Ameriką, pasitarimuose dalyvaus ir kitos šešios valstybės, jungtinėmis jėgoms kariaujančios Vietname prieš komunistus (JAV, pietų Vietnamas, pietų Korėja, Australija, N. Zelandija, Filipinai ir Tailandas). Čia bus aptariami karo reikalai Vietname. Amerika ir kiti keturi pasitarimų dalyviai dės visas pastangas pagreitinti karo pabaigą net ir su kaikuriomis nuolaidomis komunistams. Kaip į tai pasižiūrės Hanoi vyriausybė, sunku atsakyti, juo labiau kad Pekinas ir Maskva šio karo pabaigos nenori. Su amerikiečių bei kitų nusistatymais žada nesutikti pietų Vietnamo maršalas Ky ir pietų Korėja. Šios valstybės pačios patyrusios komunistų rojų nusistačiusios kovoti, kol priešas bus paklotas.

PABALTIJO KLAUSIMAS AUSTRALIJOS SENATE

Pereitą savaitę per radiją teko išgirsti įdomius debatus iš senato posėdžių. Canberroje. Vienas parlamento narys senate užklausė, kodėl Australijos vyriausybės atstovai dalyvavę pavergtų tautų minėjime. Klausiančiajam neaišku, koks Australijos vyriausybės interesas maišytis Pabaltijo valtybių reikaluose ir net tokiuose minėjimuose viešai kalbėti. Čia buvo priekaištaujama krašto apsaugos ministeriui, finansų ministeriui dalyvavusiems pavergtųjų savaitės minėjimuose.

Paliestieji vyriausybės atstovai pareiškė, kad Australijos vyriausybė nepripažįsta Pabaltijo valstybių prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą ir dar pabrėžė, kad Australijos vyriausybė visada kovojo prieš sovietinį kolonializmą ir ateity kiekviena proga toliau dalyvaus panašiuose minėjimuose ir kalbės už Pabaltijo kraštus.

SUBANDRIO BYLA

Indonezijos buv. užsienių reik. ministerio Dr. Subandrio bylą nagrinėjant paaiškėjo, kad jis ne tik gerai žinojo apie komunistų ruošiamą sąmokslą, bet net ir jis pats buvęs įtrauktas į revoliucionierių sąrašą. Kaltinamasis tikėjosi, kad iš visų liudininkų tik vienas prez. Sukarno galįs išgelbėti, bet ir čia Subandrio apsiriko. Kaip prezidentui nereikėjo stoti teisme liudyti, bet tik atsakyti raštu į teismo užklausimus. Paklaustas, ar prezidentui buvo žinoma apie komunistų vado Aidit atsikvietimą iš užsienio prieš ruoštą sąmokslą, Sukarno atsakęs, kad jis žinojęs, bet Aidit buvęs kviečiamas pasakyti kalbą Indonezijos nepriklausomybės proga. Bet apie komunistų ruošiamą revoliuciją prezidentas nežinojęs ir jam Subandrio nieko nepranešęs.

PIETIEČIŲ TEMPERAMENTAS

Pietų amerikiečiai pasižymi savo temperamentu, kuris pasireiškia jei ne politikoje, tai sporte. O sportus braziliečiai mėgsta, ypač kautynėse su buliais. Matadoras, įveikęs bulių, tampa krašto herojum. Bet jeigu bulius įveiks matadorą, tai visas kraštas liūdi. Šiais metais braziliečiams pralaimėjus futbolo pirmenybes, visa tauta kiek laiko gedėjo, o žmonės gatvėse net verkė.

Retai kada braziliečiai nusiteikę kariškai. Tačiau jie mėgsta ruošti perversmus ir versti teisėtą valdžią. Tad nestebėtina, kad neseniai įvykusiuose prezidento rinkimuose iš 64 milijonų gyventojų neatsirado tinkamo kandidato į Brazilijos prezidentus. Būti Brazilijos prezidentu yra ne tik rizikinga, bet ir pavojinga. O didžiausias pavojus kyla iš braziliečių nesuvaldomo temperamento. Per paskutinuiosius 20 metų braziliečiai nuvertė net 13 prezidentų. Nė vienam buv. prezidentui neteko ištarnauti iki kadencijos galo: trys iš jų buvo jėga pašalinti, iš kurią vienas nusižudė, kiti trys ne tik kad buvo nušalinti, bet net ir pilietinės teisės atimtos, du patys pasitraukė, likusieji penki teištarnavo nuo kelių dienų iki kelių mėnesių.

Sekantiems prezidento rinkimams susiblokavo visos politinės partijos. Iš keliolikos įvairių politinių partijų susilipdė du didžiuliai blokai — Modebra ir Arena. Kadangi Arena pirmavo kongrese, tad ir dabartinis prezidentas buvo renkamas iš kongreso, tokiu būduMalebra, būdama opozicijoj, iš rinkimų iškrito. Iš tikrųjų prezidentas nebuvo renkamas, bet kongreso paskiriamas. Šį kartą į prezidentus pateko buvęs karo ministeris generolas Costa e Silva.

Naujasis prezidentas ekonomiškai griūvančiam kraštui paskelbė kalnus pažadų: turtuoliams buvo žadama daugiau turtų, varguoliams mažiau vargo. Costa e Silva savo pažadais neaplenkė nieko, bet jo likimas labai panašus į prieš jį buvusius prezidentus. Braziliečiams kariškiai nėra prie širdies, ypač kai jie užima aukštas vietas vyriausybėje. Naujasis prezidentas perims savo pareigas tik ateinančiais metais, bet jau dabar jį pasiekia grasinimai, kad jam ir naktimis nesaugu miegoti.

ŽINIOS

RUSAI NELAIMĖJO

Komunistų vadų slaptoje konferencijoje Maskvoje buvo svarstomi Rusijos ir Kinijos įtempti ideologiniai klausimai, kur rusų atstovai siekė, kad ir kiti satelitinių ir vak. Europos kraštų komunistų vadai pasmerktų kiniečių politiką ir stotų rusų pusėn. Sakoma dalis konferencijos narių susilaikė nuo bet kokios nuomonės, kiti įvairiai pasiskirstė.

★

Jungt. Amerikos valstybės greit numato į erdves pasiųsti dvi bezdžiones paskraidyti pusmečiui ar net ir ilgesniam laikui ir paskui vėl jas gyvas į žemę susigrąžinti.

★

Prancūzija dar žada ir kitais metais vykdyti savo atominius bandymus Ramiajame Vandenyne.

★

Indijoje prie parlamento rūmų susirinko protesto demonstracijai apie 300 "šventų vyrų" reikalaudami, kad nebūtų skriaudžiamos ar žudomos šventosios karvės, kurios kraštui neša tik didžiulius nuostolius.

★

Oficialiai apskaičiuojama, kad Vietnamo karas amerikiečiams kainuoja 15 milijardų dolerių metams.

★

Britanija ketina Gibraltaro klausimą atiduoti spręsti tarptautiniam teismui. Gibraltarą britai valdo jau 250 metų ir į jį dabar reiškia pretenzijų Ispanija.

★

Dvidešimt keturi bandymai surasti Lietuvoje pramonei pakankamą naftos kiekį lauktų vaisių nenedavė. Bet bandymai tęsiami. Į klausimą, ar tikrai Liet. žemėje yra naftos, geologai tuo tarpu neatsakinėja nei teigiamai, nei neigiamai.

(E)

NOBELIO PREMIJA

Šių metų Nobelio literatūros premija padalinta dviem autoriams: lenkų kilmės Izraelio rašytojui Joseph Agnon ir vokiečių kilmės žydaitei autorei Nelly Sachs.

J. Agnon yra 78 m. ir jo veikalai jau pasirodę 15-je kalbų. Jis pirmas Izraelio autorius, gavęs Nobelio premiją.

Nelly Sachs 74 m., gimusi Berlyne ir nuo 1940 m. gyvenanti Švedijoje.

Plkn. V. Šliogeris apie prez. A. Smetoną

Dideli žmonės neišsakomi vienu veikalu. Apie juos nuolat ir nuolat leidžiami nauji veikalai ir kiekvienu kartu vis kas nors naujo apie juos pasakoma, atskleidžiama vienas kitas faktas ar įvykis, kitur buvęs praleistas arba apleniktas.

Ir mes lietuviai savo tarpe turime ir turėjome iškilių žmonių, bet kažkaip apie juos specialių studijų turime labai nedaug. O jeigu apie kurį ir pasirodo vienas leidinėlis, tai nesiryžtama daugiau rašyti teisinantis, kad jau apie tą ar kitą išleista knyga ir esą viskas pasakyta. Svetur tokia pažiūra negalioja. Ten apie iškiliuosius žmones leidžiami veikalas po veikalo ir niekad nebūna perdaug.

Paskutinysis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona ištisą pusšimtį metų išbuvo mūsų tautoje centrinė figūra, tad visai nenuostabu, kad tiek jam gyvam esant tiek ir dabar vis pasigirsta apie jį įvairių, net kontraversinių pasisakymų. Vis tik dvidešimties metų mirties paminėjimui jis buvo tinkamai pagerbtas išleidus plačios apimties A. Merkelio paruoštą prez. A. Smetonos monografiją, kuri savo apimtimi laikytina A. Smetonos laikotarpio lietuvių tautos istorija.

Reikia pasidžiaugti, kad su šiuo veikalu prez. Smetonai dėmesys nepaliko išsemtas, o greičiau paskatino ir tuos, kurie su prezidentu turėjo artimesnį kontaktą, parašyti savo asmeninių atsiminimų.

Štai kaip tik pasirodė nauja knyga — buv. Lietuvos kariuomenės pulkininko Vaclovo Šliogerio atsiminimai "Antanas Smetona — žmogus ir valstybininkas". Tai dailiai Juozo J. Bachūno išleistas gausiai iliustruotas veikalas.

Plkn. V. Šliogeris, šiuo metu gyvenąs Sydnejuje, Australijoje, gal būt daugiau negu kas kitas iš mūsų turėjo progos iš arčiau pažinti prez. A. Smetoną. Jis trejus metus išbuvo jo asmeniniu adjutantu. Tad ir visai naturalu, kad ir savo atsiminimuose jis ir

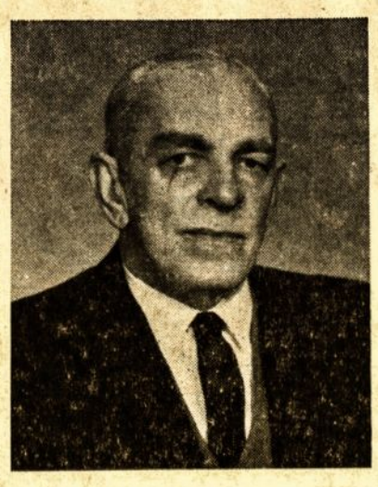

Plkn. V. Šliogeris

ribojasi ta artima pažintimi, paliesdamas ne tik prezidentą kaip asmenį, bet ir jo šeimą bei prezidento kasdienybę. Šioje knygoje nereikia ieškoti gilesnės prezidento kaip asmens psichologinės studijos — autorius to ir nesiekė: jam buvo, atrodo, svarbu atsiminimų forma atkurti ano meto prezidento kasdieninę asmeninę aplinką ir jį patį kaip žmogų skaitytojui pristatyti nesileidžiant nei į asmenines problemas nei į valstybines.

Su dėkingumu autoriui reikia pripažinti, kad jis šito pilnai pasiekė, nes iš tų trumpų epizodų skaitytojas pajus, kad didelis žmogus ir kasdieniniame gyvenime išlieka dideliu.

Autorius p. V. Šliogeris jau seniai buvo užsimojęs tokius savo atsiminimus apie prez. Smetoną parašyti ir remdamasis savo atsiminimais net buvo skaitęs Sydnejuje ir kitur eilę paskaitų, bet labiau susikoncentruoti ir prisėsti prie knygos jį ypačiai paskatino 1962 m. Australijoje atsilankęs žinomas Amerikos lietuvis kultūrininkas ir dabartinis Pasaulio Liet. Bendruomenės Valdybos pirmininkas J.J. Bachūnas, kuris susipažino su atsiminimų apmatais ir prižadėjo savo lėšomis knygą išleisti.

Paklaustas, ar ilgi teko prie šio veikalo dirbti, autorius prisipažino, kad jis įtemptai dirbęs ištisus šešis mėnesius. Žinoma, jis apgaili, kad tai veikalas paskubomis paruoštas ir dabar matąs, kad vienu kitu atveju galėjęs plačiau ir išsamiau pasisakyti arba net papildyti tokiais dalykais, kurie berašant išslydę iš atminties. Būdamas jau ir vyresnio amžiaus p. Šliogeris vis tiek yra labai energingas, aktyviai dalyvauja vietos visuomeniniame gyvenime ir dažnu atveju nebijo pasakyti atvirai teisybės, kur ji reikalinga. Ar jis neketinąs dar ko nors parašyti tegu ir atsiminimų forma iš savo turiningo gyvenimo, p. V. Šliogeris prisipažino, kad jis norįs dar paruošti atsiminimų pluoštą apie Lietuvos kariuomenę, su kuria jis neatsiejamai buvo savo gyvenimą surišęs nuo pat Lietuvos kariuomenės įkūrimo iki jos likvidacijos. Tikėkimės, kad jam nepritrūks sveikatos ir ištvermės tokius atsiminimus parašyti, ir tai būtų vienas netolimos mūsų praeities kultūrinio gyvenimo šaltinis. Vyresniųjų eilės labai retėja, ir būtų gaila, kad pajėgią užrašyti savy sukauptą vertingą medžiagą nusineštų su savim.

Sveikindami mūsų veteraną plkn. V. Šliogerį su šiuo naujai pasirodžiusiu veikalu linkime jam dar daug šviesių ir darbingų metų.

— ★ —

— Greičiau arkliais, negu lėktuvais, — skundžiasi per laikraščius Šiaulių televizijos imtuvų gamyklos pareigūnai, kai jiems iš Vilniaus išsiųstas skubiai reikalingas dalis gavo tik šeštą dieną, nors buvo išsiųsta lėktuvu. Pasirodė, kad lėktuvas siuntą nuskraidino į Kauną ir ten paliko.

(*E*)

ROMUALDUI VENCLOVUI 60 m.

P.p. Venclovų namuose — Sydney — Homebush, spalio 22 d., dalyvaujant artimiesiems bičiuliams, buvo atšvęsta šeimininko 60 metų sukaktis. Ta pačia proga buvo atšvęstas ir p. Venclovienės vardadienis bei aplaistytas jų sūnaus dr. Irvio įsigytas chirurgo specialisto laipsnis. Solenizantui — sukaktuvininkui palinkėta dar ilgų metų, o visai p.p. Venclovų šeimai laimingo ir džiaugsmingo gyvenimo.

Sukaktuvininkas Romualdas Venclovas savo gyvenimą pradėjo išeivijoje - gimė tolimoje Rusijos šiaurėje, Archangelsko mieste, 1906 metais rugpiūčio 23 d. Caro laikais lietuvis ir dar katalikas negalėjo gauti geresnio darbo savo krašte, todėl jo tėvai, abu žemaičiai iš Darbėnų miestelio, buvo priversti vykti į Rusijos gilumą, kur tėvas dirbo geležinkelių žinyboje. Tėvui mirus, motina našlė su gausia šeima grįžo į savo gimtąjį Darbėnų miestelį 1920 metais.

Sukaktuvininkas nuo pat atvykimo iš Rusijos dirba įstaigų raštinėse ir siekia mokslo savo pastangomis. Jis sėkmingai baigia Kauno L. M. Profesinės D-jos Suaugusių gimnaziją, įsigyja Aukštesniosios Miškų Mokyklos diplomą ir 1941 metais baigia klausyti teisių fakultetą Vilniaus universitete. Baigęs Aukšt. Miškų Mokyklą, 1931 metais jis skiriamas girininku, 1934 perkeliamas į Miškų Departamento centrą, kur ėjo girininko specialisto ir referento pareigas. Iš čia 1941 metais paskiriamas Alytaus miškų urėdu, kuriuo išbūna iki pasitraukimo į Vakarus. Solenizantas nedalyvavo jokiose politinėse partijose. Jis priklausė Šaulių Sąjungai ir žemaičių studentų korporacijai "Samogitia". Tarnyboje savo viršininkų vertinamas ir 1939 apdovanojamas Gedimino ordinu. ,

Nuo pat savo atvykimo į Australiją (1950), solenizantas jaučia pareigą įsijungti į bendruomeninį gyvenimą. Nuo 1951 iki 1956 jis dirba Tautos Fondo Atstovybėje Australijoje, Sydnėjaus Lietuvių Namų tarybos narys ir pirmininkas 1956 metais, vėliau ilgametis tų namų revizijos komisijos pirmininkas iki 1963 metų. Po vieną kadenciją išbūna Krašto Kontrolės Komisijoje (1957-58) ir Krašto Valdyboje (1961-62); nuo 1956 vis išrenkamas Sydney apylinkės atstovu į Krašto Tarybą,

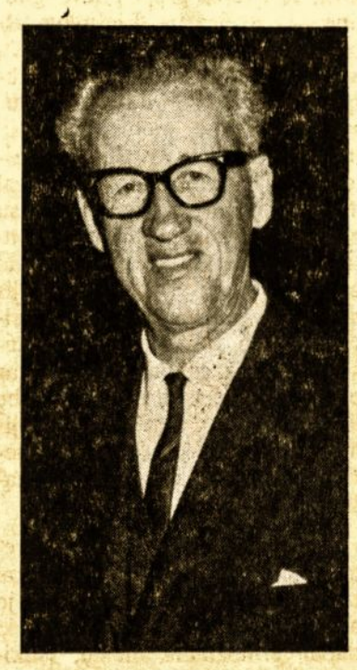

R. Venclovas

bendradarbiauja "Mūsų Pastogėje". Nuo 1953 iki šios dienos Lietuvos miškininkų s-gos išeivijoje Australijos skyriaus pirmininkas — ryšininkas ir Čikagoje leidžiamo šios organizacijos žurnalo "Girios Aidas" bendradarbis.

Pasiimtas bendruomenės ar kitas pareigas solenizantas atlieka su atsidėjimu. Jis jautriai išgyvena mūsų bendruomenės nesklandumus. Dabar yra priverstas susilaikyti nuo aktyvesnės veiklos, nes jau kiek laiko jaučia širdies negalavimus ir gydytojų patariamas laikytis ramaus gyvenimo būdo, vengiant įtempimo, susijaudinimo ir nervinimosi.

Darbo sutarčiai atlikti sukaktuvininkas austrolų darbo įstaigų paskirtas į Sydney geležinkelių žinybą, kurioje ir pasiliko, dabar dirbdamas bibliotekoje. Miškininko specialybėje jam nepavyko gauti darbo, nes būtų reikėję papildomų studijų.

Visa p.p. Venclovų šeima yra pareigingi lietuviai. Juos visada matome tautiniuose minėjimuose, bendruomenės parengimuose ir visokeriopai remiančius lietuvišką veiklą. Jų sūnus Dr. Irvis, nors palikęs Lietuvą vos 5 metų amžiaus, išauklėtas sąmoningu lietuviu, veikliai reiškėsi Sydnėjaus lietuvių organizaciniame gyvenime prieš išvykdamas specializuotis į Londoną.

V.P.

IDEALAS — PASIAUKOJIMAS...

(Atkelta iš psl. 1)

galiau jis atvyksta į Lietuvą. Čia dar tikras chaosas: kovos už laisvę vyksta visais frontais, šalia to paskubomis organizuojamas valstybinis aparatas, o tam darbininkų ir prityrusių rankų trūksta. Čia matome jį užsienių reikalų ministerijoje, čia diplomatinėje tarnyboje, čia organizuojantį spaudos ir informacijos biurą. Pagaliau priešams spaudžiant jis jau ir savanoris Lietuvos kariuomenėje.

Lietuvai atsikuriant ir jau nepriklausomybės pradžioje Dr. Juozas Eretas sutinkamas visuose avangardiniuose darbuose: kol nebuvo, kas jį pavaduoja, jis pirmoj eilėj organizatorius ir spaudos darbuotojas: sporto federacijos steigėjas, pavasarininkų dinamiškasis vadas, blaivybės draugijos atgaivintojas, gavus pilietybę Seimo narys, universiteto profesorius, žurnalistas ir t.t. Žodžiu, visur jo buvo pilna ir visur arba iniciatoriaus, arba vadovaujančiame vaidmeny. Lietuvoje būdamas jis vedė lietuvaitę — Oną Jakaitytę ir turėjo penkis vaikus. Nors iš Lietuvos pasitraukė su mažamečiais vaikais, bet ir savo gimtoje šaly juos išaugino sąmoningais lietuviais.

Universitete dėstydamas jis ne tik žinojo savo dėstomą dalyką, bet jį mokėjo taip patraukliai perteikti, kad jo pasiklausyti rinkdavosi ir kitų fakultetų studentai.

Ir žurnalistikoj jis nedaug turėjo sau lygių. Nors po 1930 m. jis jau daugiau pasidarė sėslesnis, daugiau atsidėjęs akademiniam darbui ir mokslo veiklų rašymui, jis vis tiek žurnalistikos neapleido. Neskaitant kitų jo rašinių periodikoj kiekvieną savaitę jis spėdavo parašyti vieno puslapio straipsnį Hispanus slapyvardžiu dienrašty "XX Amžiuje" ir vien tik dėl jo straipsnio to numerio būdavo spausdinama 20.000 egz. daugiau!

Trumpame straipsny neįmanoma paviršutiniškai išskaičiuoti to, ką prof. Dr. Juozas Eretas davė ir tebeduoda lietuvių tautai. Sunku pasakyti,ką būtų padaręs tas lietuvis patriotas studentas, jeigu jis būtų išlikęs gyvas. Bet vargu ar jis galėjo ką duoti Lietuvai ir lietuvių tautai daugiau, negu kad jis davė (!) prof. Dr. Juozą Eretą. Ir jeigu lietuviai yra ir bus dėkingi prof. J. Eretui už jo paauktotą gyvenimą ir įnašus lietuvybei, tai jie nemažiau turėtų būti dėkingi ir anam lietuvybe liepsnojančiam lietuviui, kurio pastangomis šioji didelė ir plačiašakė prof. Ereto asmenybė įsiliejo į lietuvių gyvenimą, bet nenuėjo kitais keliais. Taip, minint prof. Dr. Juozą Eretą neišvengiamai turėtų stovėti šalia jo ir JURGIO AŠMIO pavardė.

Šios garbingos sukakties proga linkint prof. J. Eretui ilgiausių ir kūrybingų metų (tokių jam niekad nestigo!), pravartu progą išnaudojant tarti ir žodį mūsų dabarties jaunimui. Visi mes gėrimės praeities idealistų darbais, bet lygiai svarbu ir dabarties jaunimui pasirodyti tokiais idealistais, kaip kad liudija ano benamio lietuvio studento ir jo bičiulio prof, J. Ereto pavyzdžiai. Atsimenant, kad mūsų yra tik mažai, ar nebūtų kilniau vietoj savo tautybės išsižadėjus pritraukti lietuvių gerovei naujų darbininkų, jeigu ir ne tokių, kaip prof. J. Eretas, tai bent prijaučiančių ir talkininkaujančių. Vieną dieną tas ar kitas iš mūsų jaunųjų kolegų draugų taps tautos ar valstybės vadais arba stovės valstybės priekyje. Kaip bus lengva su tokiais kalbėti lietuviškais reikalais, jeigu jie jaunystėje ir bičiuliškume jau iš anksto bus buvę nuteikti ir palankūs šita prasme. Konsolidacija ir draugiškumas svarbiu vaidmeniu pasireiškia valstybių ir ekonominių kompanijų tarpe, jis lygiai svarbus ir atskirų ne tik tautų, bet ir sąmoningų tautiečių tarpe.

Todėl atmindami, kokiose sąlygose šiandie gyvena tauta ir kokios jos ateities perspektyvos, ar gi tas neįgalioja ir neįpareigoja kiekvieno iš mūsų pasirūpinti, kad pasirūpintume savo įpėdiniu lietuvių tautos ateičiai garantuoti? Vieni turi šeimas, tad jūsų pareiga šeimas nuteikti ir išauginti lietuviais. Viengungiai galėtų pasidairyti, kad atėjus laikui jų vietoje stotų kitas, tegu ir ne lietuvis, bet kad jis dirbtų lietuvybei, lygiai kaip savo kaip lietuvio pareigą atliko anas Šveicarijos mirštantis lietuvis studentas, kuriam pirmoj eilėj rūpėjo, kas tęstų lietuvišką darbą. Gyvenimo tikrovė įrodė, kad niekas nėra nepakeičiamas. Ano prieš daugiau kaip penkiasdešimt metų Šveicarijoje mirusio lietuvio iniciatyva rasti sau pakaitalą pilnai pasiteisino prof. Dr. Juozo Ereto asmenyje. Mūsų pačių šiandie gal dar didesnė pareiga, ypač turint jau tokį istorinį pavyzdį, ieškoti sau pakaitalų svetimųjų tarpe ypač kada kai kurie patys lietuviai lietuvybės labai pigiai išsižada.

V.K.

Juozas Eretas

KALBA — TAUTOS SIELA

Faktas, kad kalba skaisčiai apreiškia savo tautos charakterį su visais jo aspektais, dar 18 šimtmetyje paskatino Herderį, Rygoje turėjusį progos stebėti bei vertinti baltiečius, statyti klausimą: "Ar tauta turi ką meilesnio už savo tėvų kalbą? Juk joje rasi nacijos tradiciją, istoriją, religiją, visą jos širdį ir sielą. Tad kas iš jos atima kalbą, tas iš jos vagia vieninteli, nemirštamą turtą". Tai tvirtina ne tik liaudimi susižavėję romantikai, bet ir dalis skeptiškų mokslininkų kieto mūsų šimtmečio angoje, nes tuomet labai santūrus bazelietis Jacob Burckhardt šitaip apie ją atsiliepė: "Kalba savo kilmę turi sieloje, dėl to ji yra sodriausia bei aukščiausia tautos reiškėja. Joje tauta save įamžina".

Praktiška išvada iš to aiški. Jei tauta nori pasilikti ištikima sau ir savo paskirčiai, ji pirmų pirmiausia turi likti ištikima savo kalbai. Iš to ir plaukia išvada kūrybiniam darbui: Šis tėra galimas ir tebus charakteringas bei originalus, jei tauta kurs iš savo gelmių, t. y. tomis savybėmis, kurios ją esmingai skiria nuo visų kitų nacijų, vadinasi, jei kurs savo kalba, tyriausia tautos dvasios bei sielos reiškėja.

Žinant tą neįkainuojamą vertę, kurią kalba reprezentuoja pačioje savyje, mums pilnai suprantama, kad žodis apie gimtąją savo kalbą tegali būti meilės pareiškimas. Tokių galima girdėti kuone kiekvienoje save gerbiančioje tautoje. Iš jų man labiausiai patiko jausmais virpantis Turgenevo atsikreipimas į savąją, kol man nebuvo žinomas jaudinantis Daukšos žodis.

Tiesa, yra tvirtinančių — ypač racionalistų ir pragmatistų lageryje — esąs kultūrinis darbas bet kam bet kokioje kalboje galimas, ir jie savo tvirtinimui paremti argumentuoja nacijomis, pasinaudojančiomis įvairiomis kalbomis, pav. šveicarais ar belgais. Tačiau šie pavyzdžiai netinka, nes šveicaras, sakysime, paprastai tevaldo vieną kalbą, būtent tąją, kurioje užgimsta. Jis turi vieną *Mutter-sprache*, visas kitas jis išmoksta mokykloje ar praktiškame gyvenime. Taigi, šveicaras — lygiai kaip ir belgas, ar jis būtų flamas ar valonas — yra vienakalbis ir tik kaip toks jis dalyvauja kultūros darbuose. Trikalbis šveicaras tėra išviršiniame gyvenime, kur reikia filologinių įrankių, koks nors *basic english* ar *basic french*, kontaktams užmegzti bei palaikyti. Viešbučio durininkas ar policininkas gali būti daugiakalbis, bet ne kultūrininkas.

Pilnai suvokdami, kad savos kalbos išsižadėjusi tauta kultūroje nebegali tarti tikro savo žodžio, olandai, pavyzdžiui, tvirtai laikosi savo kalbos, nors kitos, sakysime, anglų ar vokiečių, teiktų kur kas daugiau praktiškos naudos. Mat, jie žino, kad kultūros vertybes negalima pakeisti civilizacijos patogumais.

Visai aišku: Kas pereina į svetimą kalbą, tas pereina į svetimą jo prigimčiai pasaulį, kuriame tebus nekūrybiškas užklydėlis, nes nebeprabils savo siela, o tik savo liežuviu. Kas supranta šią tiesą, tas ir supras, kad vaisingas mūsų dalyvavimas kultūrinėje veikloje tėra galimas per lietuvių kalbą. Dėl to egziliečiai turi imti į širdį, kad nuskendimas anglų kalbos jūroje reiškia tą patį kaip atsisakyti nuo tautinio įnašo į naujai kuriamą kultūrą. Žinoma, lygiai tą pat reikia pasakyti ir apie Lietuvoje pasilikusius, kuriems grėsia pavojus iš rusų kalbos. Graudu manyti, kad tauta tik dėl to netaps kultūros kūrėja, kadangi ji tuomet, kuomet ji jau buvo prasimušusi prie jos vartų, nebeturėjo rakto jiems atrakinti.

Taigi, kalbos nykimas neštų mums neapsakomą nelaimę, nes tuo mes ruoštumėm jai tą patį likimą, kuris ištiko senus indus arba graikus, kurių kalbos šiandieną tėra specialistų išsaugojamos ir smalsuolių lankomi filologiški eksponatai, į žodyną surinkti suakmenėjimai, tik gailestį keliančios lingvistiškos mumijos.

Akivaizdoje šio, mūsų visai neįsivaizduoto pavojaus, Daukšos prieš 350 metų tartasis įspėjimas bei raginimas, šiandien įgauna tiesiog degantį aktualumą. Kas dėl to iš mūsų galėtų likti abejingas jo žodžiams, kurie prabyla į mus tarsi biblišku iškilumu: "Visais amžiais žmonės kalbėjo savo gimtąja kalba ir visados rūpinosi ją išlaikyti, turtinti, tobulinti ir gražinti. Pati prigimtis visus to moko. Ne žemės derlumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą. Ji yra bendras meilės ryšys, vienybės motina, valstybės sargas. Sunaikink ją — užtemdysi saulę danguje, sumaišysi pasaulio tvarką, atimsi gyvybę ir garbę".*)

Kas po viso to dar paneigs, kad mums ir kultūroje belieka vienas kelias — tas, kuris veda per savąją kalbą? Šis konstatavimas visai nekvepia nacionalistišku izoliavimusi ar lingvistišku išdidumu, o tėra susikaupimas tame tautos turte, kuris vienas mus įgalina kūrybiškai pasireikšti.

Be šito principinio konstatavimo yra dar proginis, juk nereikia užmiršti, kad mes anksčiau ar vėliau turėsime savo pastangų vaisius nešti Lietuvon, nes visa tai bus reikalinga ne tik lietuviams laisvajame pasaulyje, bet ir lietuviams, dvasiniai vargstantiems anapus uždangos. Bet šis išvidinis vieningumas mus riš tik tada, jei mus riš ir kalba, jei mes visi, čionykščiai ir tenykščiai, kalbėsime viena ir ta pačia kalba, jei abejuose kūnuose gyva bus ta pati siela.

Tad padėtis tiek aiški, kiek jaudinanti. Nes ką mums šiapus uždangos bereiškia dvasia, jei nusisuksime nuo bendros kalbos? O ką jiems anapus bereiškia kalba, jei jie nusisuks nuo bendros dvasios? Tuomet mirsime abu, tik mirsime kitaip.

*) Iš Daukšos *Postilės* prakalbos.

Mamytei Lietuvoje mirus,

p. K. ŠIMKEVIČIŲ

nuoširdžiai užjaučia

P.Lingeikis

ŽINIOS

Nemaža dalis Atlante sugaunamų lašišų (salmon) gimsta Lietuvoj. Nemunas, Neris, Minija, Dubysa ir kaikurios kitos Lietuvos upės yra lašišų nerštavietės, ir badar, rudenį, kaip tik jų neršto laikas. Šiuo metu uždrausta gaudyti lašišas betkokiomis priemonėmi s.Bet Lietuvos gamtos saugotojai susirūpinę, kad itin padidėjęs upių užteršimas daug pavojingesnis lašišų veislei už slapukus gaudytojus.

(*E*)

★

Rytų Europos komunistų vadai pereitą savaitę buvo suvažiavę Maskvon slaptiems pasitarimams Vietnamo ir Kinijos reikalais. Ši konferencija esanti tokia slapta, kad apie ją visai nekalbama vietiniuose pranešimuose.

Ina Česnaitė

JAUNIMAS TEN — JAUNIMAS IR ČIA

Lietuviškuose laikraščiuose skersai ir išilgai pasaulį atsispindėjo bendras optimizmas, lydintis sekmingą Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso pravedimą Jungtinėse Valstybėse.

Visi sako ir rašo, kad šis Kongresas, sutraukęs pusantro šimto jaunuolių vien tik iš užsienio kraštų, davė progos įrodyti, kad lietuviškas atžalynas aktyviai veikia įvairiuose kontinentuose.

Prie šių laurų sustokime ir pagalvokime, ar dar ne per anksti pareikšti, kad P.L. Kongreso pastangos įdiegti jaunimui daugiau lietuvybės dvasios buvo tikrai sekmingos?

Ar dar ne per anksti spėlioti, kad ten, Amerikoje, dalyvavęs jaunimas tikrai išgyveno ir pasisavino tautiškojo darbo nuotaikas?

Ar dar ne per anksti konstatuoti, kad jie visi, parvykę į savo gyvenamąsias vietoves, skleis tą juose įdiegtą patrijotizmo dvasią, kol jie gyvens?

Tik ateitis galės patiekti atsakymus. Neabejotina yra tačiau, kad Amerikoj suvažiavęs jaunimas pakliuvo į tobulai organizuotą ratą ir kad visi be išimties buvo pagauti veiklumo ir socialinės dvasios ir kad jiems už dėtas ir patikėtas pareigas stengėsi atlikti sąžiningai.

Bet pasakykit man, kas gi nuvykęs į puotą nenori pasirodyti pilnoje šviesoje?

Kas gi iš bet kurio rutulio kampelio būtų nenorėjęs bent vienai dienai pakliūti į tą jau mūsų senelių apgiedotą "aukso šalį"?

Ir aš pati gailiuosi, kad šeimyninių aplinkybių verčiama negalėjau išnaudoti siūlomos man progos nukeliauti ten ton istorinėn iškilmėn už ďyką. Žinau, kad tai būtų buvęs patriotiškas atsigaivinimas, būtų buvę džiaugsmo pamatyti daug pažįstamų veidų ,aplankyti žinomas ir naujas vietas, bet kad man būtų įkvėpę daugiau tos lietuviškos dvasios, labai abejoju.

Organizuotumas yra vyraujantis veiksnys tokių sąskrydžių pilnam pasisekimui ir tebūnie garbė Šiaurės Amerikos lietuviams už tą sugebėjimą!!!

Deja, tik ką grįžus iš kito Jaunimo Sąskrydžio, 13 Studijų Savaitės Vokietijoje, nesijaučiu tokių nuotaikų aukštumoje. Taigi kritiškai žvilgterėkime į tą Jaunimo Sąskrydį, įvykusį maždaug tuo pačiu laiku tik kitame kontinente.

Šis "mažasis Lietuvos Universitetas" tilpo 16 Vasario Gimnazijos buveinėje Huttenfeld'e — vieninteliam laisvojo pasaulio lietuviškam lizdely Europoje.

Nemalonu konstatuoti, kad lygiai tuo pačiu laiku, kai Amerikoj baigėsi tas trumfališkas Kongresas, kai jaunimo darbai ir žygiai nuskambėjo per visus lietuviškus laikraščius, kai Jaunimo Demonstracijos sukėlė susidomėjimą, jaunimo apatija Studentų Savaitėj kartojosi.

Gaila, ne tik kad kartojosi, bet dargi kai kurių nuomone, šiais metais aiškiau pasireiškė. Ir tai ne tai kad būtų buvę mažai jaunimo, ne tai kad būtų trūkę gerų norų prisidėti pastangomis!

Studijų Savaitėj trūko to, ko Jaunimo Kongresas turėjo 'su kaupu', būtent organizuotumo. Ir tas reiškėsi stoka disciplinos, stoka demokratiškumo ir virš visko pasyvumo. Vėl kartojosi pernykščios klaidos — jaunimas nebuvo skatinamas į diskusijas, standartas ir vėl buvo kai kuriam per aukštas, jaunimui nebuvo nė vienos specialios paskaitos, nesijautė jokio dvi generacijas jungiančio 'tilto'.

Kiek girdėjau, nė viena organizacija iš anksto nepranešė moderatoriui savo pageidavimų, todėl organizacinio komiteto perdaug kaltinti negalima.

Pasimokykim to *organizavimo meno* iš šiaurės amerikiečių, kurie pradedant Los Angeles aerodromu, lydėjo Kongreso dalyvius į Dainavos Stovyklą, darbo ir pažmonių sales Čikagoje, Detroite, New Yorke ir taip toliau ir nedavė jaunimui nė atsikvėpti, tad kad svarbiausiam apatijos prieteliui nuoboduliui vietos nebuvo.

Net laikraščių skaitytojui labai sunku buvo neužsikrėsti tuo entuziazmu Dainavos Stovyklos, Kongreso aprašymuose, bei atpažįstant mielus veidus nuotraukose. Žmogus skaitai ir gėriesi. Ir kodėl ne — juk čia tavo draugai, pažįstami ir vienmin̆čiai taip puikiai atstovauja Amerikos, Australijos ar Europos lietuvius.

Jaunimo atstovai rašo vien panegirikas; pavyzdžiui Jonas Šoliūnas porina: "Mūsų jaunimas įrodė, kad; mūsų visuomenės veikla, į kovą dėl tautos laisvės jis ateina pasiruošęs." Toliau prideda: "Jis visa tai įrodė savo paskaitomis, rezoliucijomis..."

Sakoma, kad Kongrese dalyvavo rinktinis ir patrijotiniai nusiteikęs jaunimas, kuris jautė pareigą savo kraštų bendruomenėm įrodyt, kad jis nemiega, kad juose muša gyvas lietuviškas pulsas.

Man atrodo, kad sunku būtų tvirtinti, jog Kongresan suvažiavęs jaunimas būtų buvęs patrijotiškiausias ar gudriausias. Aišku tik, kad jis veikė organizuotai ir šiuo turėtų būti mums tikras pavyzdys ateičiai.

Norisi pateisinti Studentų Savaitės jaunimą — mes esame beveik pavieniai išsibarstę po Vakarų Vokietiją. Bet ar mes galime pasiteisinti, kad negalime susigrupuoti ir patiekti iš anksto mūsų pageidavimus sėkmingesnei ir naudingesnei Studentų Savaitei?

Ar mes vien tik studijuojam neatitraukdami akių nuo knygų? Ar mes neįstengiam sukombinuoti transporto priemonių tokiems aktyviems reikalams?

Aš labai abejoju.

Dabar, ačiū Dievui, turėsime 'patyrusius organizatorius iš Amerikos'. Jie matė, kaip veikia studijiniai būreliai, patys buvo protokolantai, patys aktyviai dalyvavo diskusijose, patys judėjo įvairiausiuose susirinkimuose, pobūviuose ir stovyklose.

Tad mūsų viltys nukreiptos į Jus! Atsiminkit — į Jus žiūri eilė ir jaunesnių akelių, kurios dar nesiartino prie veikimo ir kurias tik organizuoti vienetai galės įtraukt į eiles.

Esu įsitikinus, kad mūsų tikslas išlikt lietuviais yra realus ir kad tai galėsim atsiekt tik kiek daugiau susiorganizavę.

Išnaudokim visas pasitaikiusias progas rimtam lietuviškam žodžiui ir lietuviškiems pobūviams. Lai gyvuoja ďaina!!!

Heidelbergas, Vokietija 1966.

GYVENIMAS LIETUVOJE

Paskutiniu metu ir Lietuvoj jau galima gauti mažų tranzistorinių ("kišeninių") radijo imtuvų. Nors jie ten nėra tikra to žodžio prasme kišeniniai, bet rankoj ar ant dirželio pasikabinus nešiotis galima. Kadangi tai naujiena, tai jaunuoliai mėgsta, kad visi matytų ir girdėtų, jog jie tokį dalyką turi, kelia triukšmą gatvėse, autobusuose, kavinėse, net kino teatruose. Vienas laikraštis jau reiškia pasipiktinimą tąja "tranzistorių manija" ir reikalauja, kad visiems būtų įtaisyti į ausį įdedami klausytuvai, tegu klausosi kitiems nekliudydami. Ta proga išsitaria, kad tranzistorių srity pirmaujanti šalis — ne "didžioji tėvynė", o Japonija. Bet japonai jau esą išmokę jais naudotis kitiems nekliudydami. (*E*)

— ★ —

Spalio 5 d. Vilniuje mirė *Antanas Budriūnas*, kompozitorius, dirigentas, konsevatorijos profesorius, 64 m. amžiaus. (*E*)

— ★ —

Rašytojo prof. Balio Sruogos name (Kaune, buv. Ramiojoj g. 9a nr., dabar — Balio Sruogos g. 21 nr.) spalio 1 d. atidaryta paminklinė paroda ir miesto viešosios bibliotekos skyrius. Parodoje parinkta prof. B. Sruogos knygų, daiktų ir atkurtas visas jo buvęs darbo kambarys.

Paminklinės parodos atidaryme nebuvo nei rašytojų, nei kitų žymesniųjų kultūrininkų. Apie B. Sruogos gyvenimą ir kūrybą kalbas sakė Kauno miesto komunistų partijos sekretorius, miesto bibliotekos direktoriaus pavaduotojas, jaunesnysis mokslinis bendradarbis iš literatūros instituto, kultūros ministro pavaduotojas ir... Antanas Bimba. (*E*)

NENDRAKIRTYS Į MENO AUKŠTUMAS

Tokia antrašte spalio 16 d. Sydney "Sun-Herald" paskelbė straipsnį apie garsėjantį mūsų dailininką Leoną Urboną, kuris šiuo metu yra išvykęs į Amerikos Jungtines Valstybes.

Straipsnis iškelia mūsų dailininką ir jo staigų šuolį į meno viršūnes. Jame skaitome, kad dailininkas savo pirmąją individualinę parodą surengė vos tik prieš pustrečių metų, bet jo pasisekimas buvo toks staigus, kad jis jau metai, kaip verčiasi vien iš savo kūrybos. Per tuos pustrečių metų jis buvo surengęs penkias individualines parodas (šeštoji tuoj bus atidaryta Miranda Fair prekybos centre).

Straipsnio autorius (Mr. Graham Gambie) tekste primena ir meno kritiko James Gleeson palankius atsiliepimus apie L. Urbono kūrybą, bet čia pats dailininkas cituojamas, kad jis ištisus dvejus metus ieškojęs kelių, kaip perkelti kūrybinę mintį betarpiškai ant drobės. Jo teigimu, kūrybinis procesas esąs ne darbas, net mintijimas. Norėdamas kūrybinį impulsą išlaikyti jis kartais abiem rankom tapo paveikslus, ir taip pasiekęs laipsnį, kad paveikslas su kuriamas minutėmis, ne mėnesiais.

Straipsnis iliustruotas dail. Urbono nuotrauka prie jo paties tapyto autoportreto.

SOVIETŲ PROTESTAS CANBERRAI

Pereitą savaitę sovietų ambasada įteikė Australijos vyriausybei protesto raštą, kur protestuojama, kad Australijoje reziduoją sovietų piliečiai šaukiami privalomon karo tarnybon Australijoje.

Kaip žinome, sovietai laiko savo piliečiais visus tuos karo pabėgėlius, iš tų kraštų, kurie šiandie inkorporuoti į Sovietų Sąjungą, nors jie ir yra šio krašto piliečiai. Sovietai su šiuo faktu nesiskaito ir laiko, kad pagal juos sovietų piliečių net ir čia gimę bei užaugę vaikai esą sovietų piliečiai.

Švedijoj dar gražiau. Metų pirmoje pusėje net buvo pareikalauta, kad pabaltiečių pabėgėlių jaunimas, kurie kurie yra naturaliai Švedijos piliečiai, turį vykti į Sovietų Sąjungą karinės prievolės atlikti. Į pabaltiečių protestus švedų vyriausybė atsakiusi, kad paliestieji patys turi su sovietų įstaigomis išsiaiškinti, ar juos tas sovietų įstatymas liečia ar ne.

Kaip matyti, sovietai vis nepalieka ramybėje pabėgėlių, o silpnesnės ir bailesnės valstybės net nesiryžta jau dabartinių savo piliečių nei ginti, nei užstoti.

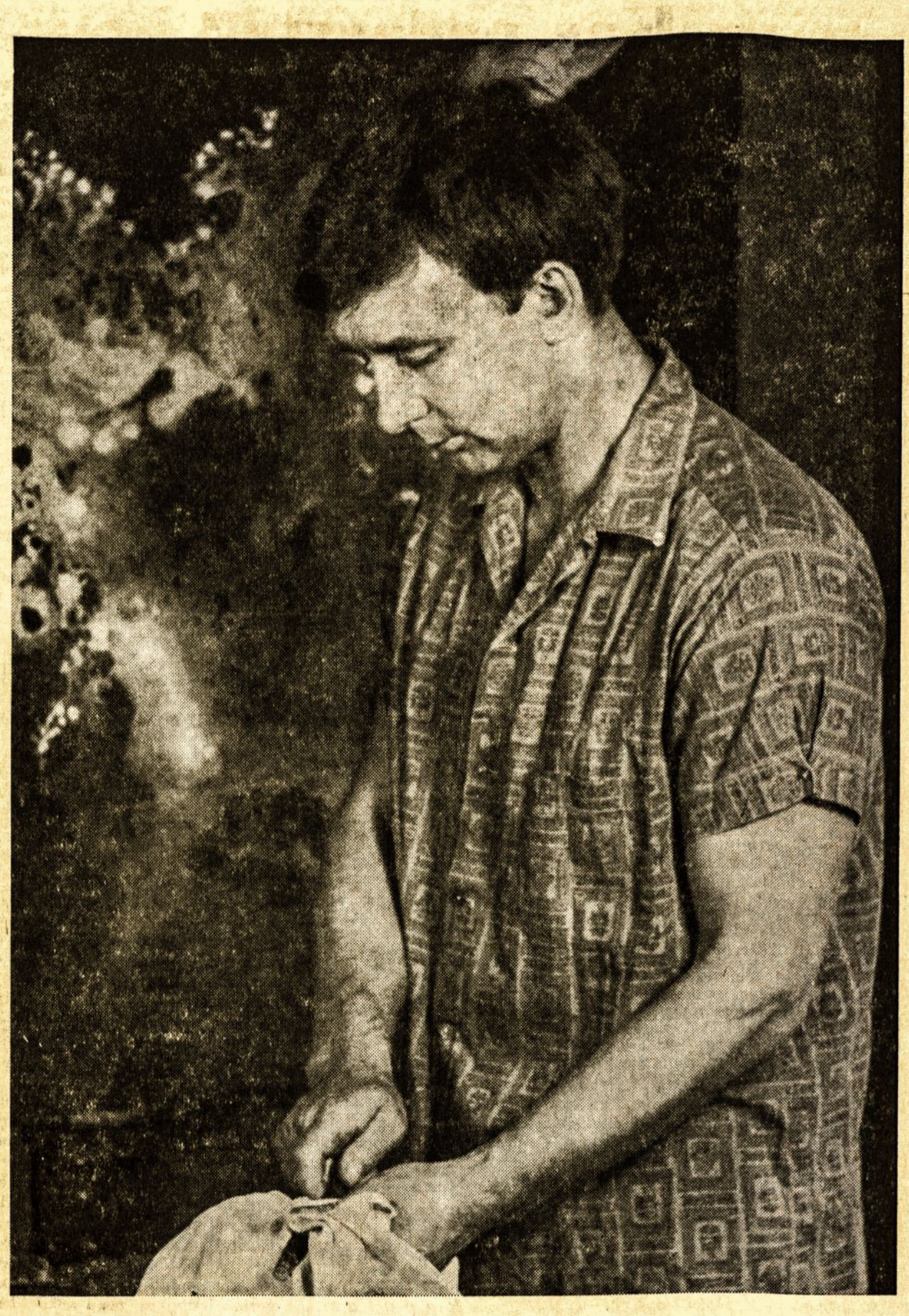

Miranda Fair su džiaugsmu pristato

LEONO URBONO
INDIVIDUALINĘ DAILĖS PARODĄ

JIS YRA 1965 M. AUDINIŲ KONKURSO LAIMĖTOJAS. PARODA CENTRINĖJE AUDITORIJOJE ANTRAME AUKŠTE. VISI KŪRINIAI PARDUODAMI.

Lietuvis dailininkas LEONAS URBONAS, šiuo metu išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, kur jis numatęs eilę savo kūrybos parodų pradedant International galerijoje Clevelande ir po to New Yorke. Per ateinančias tris savaites jūs galėsite pasigėrėti jo šešiasdešimčia kūrinių (aliejinių ir akvarelinių) Miranda Fair patalpose nuo spalio 22 iki lapkričio 6 d. ir visi jo kūriniai parduodami.

Dail. Leonas Urbonas praktiškai prieš penkerius metus negirdėtas o šiandie Sydnejaus meno kritikų laikomas vienu iš pirmaujančių Sydne-jaus menininkų. Varžydamasis su dviem šimtais konkurentų pereitais metais Leonas Urbonas laimėjo Audinių raštų konkurse (Australian Fashion Fabric Award) pirmą premiją ir anksčiau dalyvavo dviejose Oyster Bay grupinėse parodose.

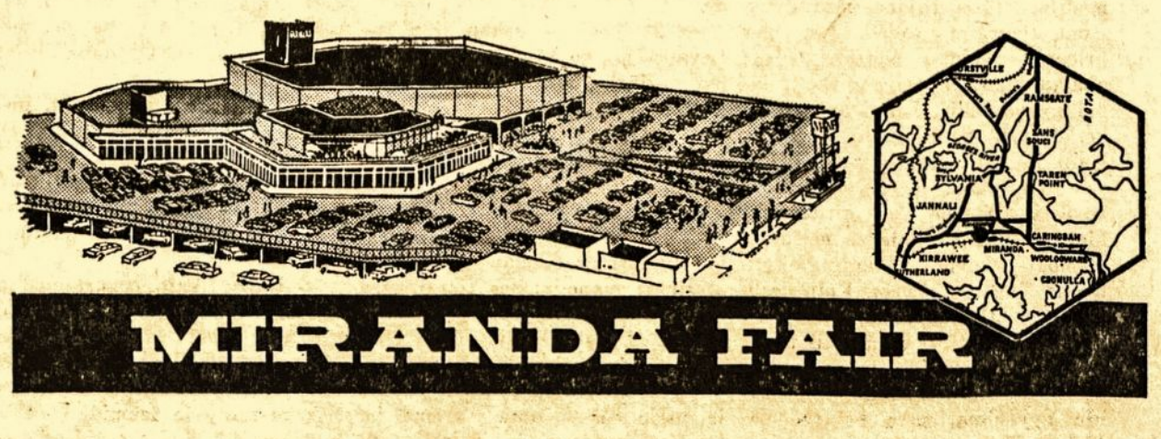

MIRANDA FAIR

Kas padaryta?

SYDNEY LIETUVIŲ MOTERŲ SOCIALINĖS GLOBOS DRAUGIJOS VEIKLOJE

Dabartinė valdyba pradėjo savo kadenciją 1965 m. birželio 27 d. Per metus buvo 12 posėdžių, suruoštos vestuvės draugijai davusios pelno, suruoštas sekmingas Užgavenių Blynų vakaras, suruošėm Sydney Apylinkės rengtų Tėvui Borevičiui išleistuvių vakarienę.

Šiais metais valdyba buvo prašoma Jaunimo Centrinio Komiteto, ateiti jiems pagalbon. S.L.M.S. D-ja kaip labdaros organizacija ir tik labdaros tikslams dirbanti nutarė jaunimui kiek galimybės leidžia , ateiti į talką kitokiais atvėjais būtent:

Jaunimo Atstovų suvažiavimui paskolinti visi indai. Initium Semestri parengimui paskolinti indai.

Sydney Apylinkės Valdybos rengiamam 16-to Vasario minėjime valdybos buvo suruoštas bufetas ir gautas grynas pelnas £9-3-11 perduotas J.C.K. per Sydney Apylinkės Valdybą. Jaunimo Kongreso Atstovų išleistuvėse valdybos suruoštas bufetas ir gautas pelnas £5 taipat perduota J.C.K. per Sydney Apylinkės Valdybą.

Norėčiau čia pastebėti, kad į visus parengimus atėjusioms talkininkėms narėms, valdyba nepaprastai dėkinga. Nes visi žinome, kad jokia valdyba negalinti daug ką nuveikti be narių talkos.

Valdybos tikslai yra labdara— šelpti vargan patekusius tautiečius, lankyti ligonius. Tą mes stengiamės įgyvendinti kiek galėdamos. Valdyba visą laiką rūpinasi lėšų telkimu. Daugeliu atvėjų valdybos narės darydamos asmenines išlaidas aukoja bendram labui. Ligoniai reguliariai lankomi, kur tik valdybai pranešama. Prasidėjus naujos valdybos kadencijai visuomenė informuota per spaudą, kad visokiais ligonių reikalais kreiptis pas ligonių reikalų vedėją paskelbiant adresą ir telefono numerį, taip kad jei kas nebuvo lankoma tai tikriausiai kad nebuvo laiku pranešta. Nuolatinių ligonių šiuo metu yra 8, kurie yra psichiatrinėse ligoninėse.

1965 m. spalio 28 d. mirė tautietis Stasys Varkulevičius. Liko žmona esanti psichiatrinėje ligoninėje, ir sūnus Petras apie 16 metų amžiaus. Velionis nepaliko jokių išteklių ir valdybos buvo daryta žygiai jo buvusioj darbovietėj daryti rinkliavą laidotuvių išlaidoms padengti. Viso surinkta £77-14-6, kurie buvo perduota "Funerals of Distinction". Prisidėta prie laidotuvių organizavimo. Našlė aprūpinta rūbais, p. M. Bernotienės aukoti, kad galėtų dalyvauti vyro laidotuvėse. Sūnus taippat buvo aprūpintas rūbais laidotuvėms. Daryta žygiai su "LiQuor and Trades Association Unijos solicitoriu užvesti bylą kompensacijos gavimo reikalu, našlės ir sūnaus naudai. Sūnus Petras dirba "Amory Reception House" ir mokosi.

Išreikalauta iš esančių palikimo pinigų Public Trustee žinioje, ir pastatyta du antkapiai, Eduardui Bartuliui, ir a.a. Laurynui Slikui. Public Trustee dar tebeveda susirašinėjimus su Lietuva, ieškodami a.a. Lauryno Šliko palikuonių -giminių. Išreikalauta invalido pensija vienai ligonei. Padaryta rinkliava klerikui A. Savickui paremti, ir surinkta $67.00, kurie perduota jo teveliams p.p. Savickams.

Prieeinu prie Senelių Namų reikalo. Kaip žinoma, dar 1964 metais S.L.M.S.G.D-jos buvo užsimota pastatyti Senelių ir Poilsio Namus, ir kad palengvinus finansinį reikalą, nutarėm prašyti Žemės Departmento gauti Crown Land-valdiškos žemės. Buvo prašoma 5 akrų pagal galimybę, gauti Sydney Metropolitan ribose. Paskutiniame pasitarime, Žemės Dept. apžiūrėta įvairūs žemėlapiai ir paaiškėjo, kad iš esančių Žemės Departmento paskirtų Crown Land, labdaros organizacijoms, tinkamiausia mūsų projektui yra gražios apylinkės North Engadine. Ten išgrįstos gatvės, arti susisiekimo, krautuvių ir netoli nuo Sydney, kur kiekvienam tautiečiui patogu lankytis bei vizituoti. Buvo užklausimas "Kaip manom finansuoti" atsakyta "turime tam reikalui Senelių Fondą, kuriame yra $3,000.00 dar negavus žemės, ir įtikinau, kad gavus žemę šis fondas žymiai padidės ir gavus 2/3 finansų iš Social Services Departmento bus galima pradėti mūsų projektą.

Kad žemės gavimo reikalą palengvinus buvo kreiptasi į p. E. Willis, M.L.A., Vidaus Reikalų Ministrą, kuris sutiko pristatyi rekomendaciją Žemės Departmento Ministrui S.L.M.S.G.D-jos vardu. Gautą palankų laišką iš Žemės Ministro p. Willis mūsų valdybai persiuntė. Nurodyta susirišti su Sutherland Council prašant leidimo tokiems namams statyti. Ši gavus mes duodame prašymą Žemės Departamentui.

Pakartotinai pabrėžiu, kad atsižvelgiant į kitų tautų moterų organizacijas, mūsų draugija stovi priešakyje. Didžiuokimės! meskime pasyvumą ir dirbkime kartu, ypatingai jaunos ponios, kurios gali vienokiu ar kitokiu būdu padėti. Parodykime solidarumą, nepraleiskite visuotinių susirinkimų kur galite pareikšti savo nuomones ir įnešti naujų įdėjų.

Baigdama dėkoju, mūsų buhalteriui, Public Accountant p. A. Milašui, kuris taip daug mums padeda aukodamas savo brangų laiką. Esame labai dėkingos Bankstown Namų Valdybai už mūsų inventoriaus prieglaudą.

Taip pat dėkoju savo valdybos narėms už taip glaudų sutarimą ir pasiaukojimą bendriems reikalams. Visoms narėms už bendradarbiavimą didelis ačiū!

O. Baužienė
S.L.M.S.G.D-jos pirmininkė

HANSA TRADING CO. PTY. LTD.

197 FLEMINGTON ROAD.,
NORTH MELBOURNE, N. 1. Tel. 30 3347

TURI SAVO ATSTOVUS VISOJE AUSTRALIJOJE

Norį tikslaus ir patikimo patarnavimo užsakant įvairias siuntas arba persiunčiant jūsų pačių paruoštus siuntinius kreipkitės tik į mus.

MŪSŲ FIRMA TURI PILNUS

V/O VNESHPOSYLTORG ĮGALIOJIMUS

BRANGAKMENIAI

JŲ PANAUDOJIMAS PUOŠMENOMS

KILNIEJI METALAI

PLATINA

Jei kas jums pasiūlytų pirkti brangų 300 metų senumo platinio papuošalą — arba nieko nenusimanytų apie brangius metalus arba norėtų jus apgauti, nes platina buvo atrasta tik prieš du šimtu metų Pietų Amerikoje. Kadangi tas naujas atrastas metalas žibėjo baltai, kaip sidabras, jis buvo pavadintas plata — sidabras.

Tačiau greit buvo pastebėta, kad platina daug kietesnė už sidabrą ir už auksą. Platina savo kietumu atitiko deimantams, ir jo šviesi spalva dar labiau išryškino deimantų žibėjimą. Tuo būdu, platina tapo brangiausiu, gražiausiu ir labiausiai tinkamu papuošalams metalu.

AUKSAS

Jei kas teigtų, kad koks nors papuošalas ar indas yra iš gryno aukso — labai klystų, nes grynas auksas yra per minkštas ir per lankstus gaminti papuošalams. Todėl jis lydomas su variu ir sidabru. Kad auksakaliai nenaudotų vieno procento aukso ir 99 vario, įstatymai reikalauja kad aukso kiekis būtų pažymėtas. Aukso kiekis žymimas karatais. Karatas yra svoris išdžiovintos šv. Jono pupos, kuriomis senais laikais Afrikoje buvo sveramas auksas. Rytų Indijoje karatais buvo sveriami deimantai. 24 karatai atatiko grynam auksui. dabar aukso grynumas padalytas į 1000 vienetų.

Lydant auksą su kitais metalais, jo spalva priklauso nuo priedinių metalų, pavyzdžiui: jei daugiau dedama vario ir mažiau sidabro, tie gaminiai turės raudoną spalvą, jei daugiau sidabro — šviesiai geltoną ir net žalsvą. Vadinamasis "double" nėra tikras auksas. Bet papuošalai ar valgymo įrankiai pagaminti iš "double" daug geriau išsilaikys, negu auksu dengti gaminiai. Paprastai padengimui naudojamas labai plonas sluogsnis ir jis nusidėvi, tuo tarpu į "double" kad ir mažas aukso kiekis yra įlydomas.

Papuošalams naudojami 333, 585 ir 750 vienetai. Lyginant su senoviškais karatais, gautųsi sekanti lentelė:

24 karatai — 1000/1000 aukso,
18 karatų — 750/1000 aukso,
14 karatų — 585/1000 aukso,
8 karatai — 333/1000 aukso.

Stipriausias lydinys, naudojamas papuošalams, yra 18 karatų. Tačiau toks lydinys dar palyginti minkštas ir lankstus. Dažniausia naudojamas lydinys yra 14 karatų kuriame gryno aukso yra šiek tiek daugiau kaip pusė. 8 karatų lydiniai dar vadinami auksu, bet daugelis auksakalių atsisako tokius papuošalus pirkti. Europoje pardavinėjami aukso gaminiai visada turi pažymėtą lydinio proporciją.

SIDABRAS

Sidabras sulauktų dar didesnio populiarumo vartotojų masėse, jei jis nejuodotų arba nesioksiduotų. Dar iki šiolei niekam nepavyko išrasti kokių nors priemonių sidabro juodavimui pašalinti. Sidabras yra labai gražus, bet kiekviena šeimininkė būna labai nepatenkinta, kai jai reikia išvalyti visą tuziną peilių, šaukštų ir šakučių, žvakidžių ir kitų sidabrinių daiktų. puošiančių jos namus. Sidabras juoduoja dėl ore esančio tam tikro kiekio sieros, Ypatingai sieros daug susikoncentruoja kiaušiny, todėl, valgant kiaušinį sidabriniu šaukšteliu, jis bematant pajuoduoja. Sieros ore yra daug daugiau mieste, ypatingai industriniuose rajuonose, ir daug mažiau kaime.

Kaip ir auksas, grynas sidabras yra per minkštas gaminti papuošalams ir valgymo įrankiams, todėl jis maišomas su variu.

BRANGAKMENIAI

TURMALINAS

Turmalinai yra patys spalvingiausi brangakmeniai. Yra turmalinų raudonų, pradedant švelniai ružava ir baigiant kraujo raudonumo. Yra jų žalių, visokiausių atspalvių, mėlynų, rudų ir geltonų. Pats populiariausias yra tamsiai žalias braziliškas turmalinas, pats brangiausias — afrikietiškas mėlynas. Turmalinas, sakoma, atneša sveikatą ir yra dėvimas žmonių, kurie gimę spalių mėnesį.

TURKIZAS

Gražiausi turkizai yra šviesiai mėlyni. Turkizai randami Persijoje. Brangiausi jų yra gysluoti ir dryžuoti. Turkizai reikalauja specialios priežiūros. jie genda nuo muilo, ir kvėpalų. Jie yra akmenys gruodžio mėnesį gimusių žmonių.

OPALAS

Opalai randami Meksikoje ir Australijoje. Opalas keičia spalvas kaip vaivorykštė ir kuo tų spalvų daugiau ir kuo jos ryškesnės, tuo tas akmuo brangesnis. Jų yra ne tik baltų, bet ir juodų. Rytuose opalas laikomas laimingu akmeniu ir dėvimas pašalinti visokiam blogiui. Drauge su turmalinu opalas yra spalių mėn. gimusiųjų akmuo.

DEIMANTAS

Deimantas yra visų brangakmenių karalius. Jis yra kietas, pastovus ir reto grožio. Bet deimantai nėra gražūs kasyklose, tik jų nušlifavimas juos padaro žvilgančiais tūkstančiais spalvų.

Perkant deimantus, reikia atkreipti dėmesį į jų spalvą, grynumą, šlifavimą ir akmens didumą.

Deimantų žinovai priskiria jiems vienuoliką spalvų. Patys vertingiausi yra bespalviai su mažu mėlynu atspalviu. Dažniausiai pasitaikantieji yra gelsvo atspalvio. Kuo švelnesnė spalva, tuo akmuo brangesnis. Labai retai pasitaiko žalsvų, raudonų, mėlynų, violetinių ir juodų deimantų.

Kaip ir melsvo atspalvio, taip ir grynų deimantų labai reta. Auksakaliai tiria deimantus per padidinamą stiklą. Tada išryškėja jų plėmai. Jei paprasta akimi tų plėmų nematyti, tada dar deimantai geros rūšies.

Tobuliausiai nušlifuoti deimantai vadinami brilijantais. Brilijantai nušlifuoti 56 sienelėm ir gražiausiai žiba šviesoje.

Deimantai matuojami karatais. Karatas sveria 0,2 gramo. Mažiukai deimančiukai įvertinami taškais. Vienas taškas yra viena šimtoji karato.

AGATAS

Agatų yra juodų, kaip onyksas, raudonų, pilkų ir žalių. Iš agato gaminami ne tik papuošalai, bet ir peleninės, vazos ir statulėlės.

AMETISTAS

Ametistų spalva — tamsi violetinė, kartais raudonai violetinė. Šviesiai violetiniai yra pigūs ir labai populiarūs. Ametistai, pagal prietarus, atneša išmintį ir didžiadvasiškumą. Juos dėvi gimę vasario mėn.

AKVAMARINAS

Tie šviesiai mėlyni ir žalsvai mėlyni akmenys randami Brazilijoje, Rusijoj, Australijoj ir Šiaurės Amerikoje. Jų galima rasti dideliais gabalais, tuo būdu jie nėra labai brangūs. Akvamarino mėnuo yra kovas.

TOPAZAS

Topazai — geltoni ir raudonai rudi ir labai retai ružavi, dar rečiau šviesiai mėlyni. Jų randama Brazilijoj, Ceylone ir Škotijoje.

RUBINAS

Patys brangiausi yra Burmos rubinai. Jie raudoni, kaip kraujas, su mėlynu atspalviu. Ceylono rubinai yra šviesesni, Siamo — su rudu atspalviu. Rubinus dažnai deda į papuošalus drauge su deimantais. Jie randami Burmoj, Siame, Ceylone ir Jungtinėse Valstybėse. Jie prietaringiesiems atneša energiją ir gyvenimo džiaugsmą.

GRANATAS

Granatai buvo labai madingi pereitame šimtmety. Jų gausiai buvo randama Bohemijoj. Čekai buvo garsūs savo granatų papuošalais ir aprūpindavo jais visą Europą Granatai yra tamsiai raudonos spalvos ir labai puošniai atrodo. Granatų randama beveik kiekviename krašte.

SAFIRAS

Safirai yra aiškiai mėlyni. Ceylono safirai yra šviesiai mėlyni. o australiški — žalsvai melsvi. Labai retai jų randama ružavų, geltonų ar bespalvių, dar rečiau — žalių. Safiras skaitomas šventu akmeniu, simbolizuojąs dangaus mėlynę. Jis yra rugsėjo akmuo.

SMARAGDAS

Gražiausi smaragdai raudoni Kolumbijoj. Retai jų pasitaiko sveikų, dažniausiai, kad ir mažiausias akmenėlis yra sutrūkę. Bet tai nemažina jų kainos. Smaragdai yra žali ir laikomi vilties brangakmeniais. Jie tinka geguž gimusiems.

Moteris

Rapolas

Kur teisybė?

(Feljetonas)

Užeinu aną dieną pas karčiamnikę Levanoriją plionkos nusipirkti. Sakau, kam svetimam, kad galiu ir savam duot uždirbti. Tankiai pas ją neužeinu, ba prisibijau, kad močia nesužinotų. Suėjus Levanorija gali netyčia išplepėt. Matote, man yra prigrąsinta negerti plionkos. Bet aš ne apie tą norėjau pasakoti. Taigi, užeinu po darbo. Čia netoli nuo Levanorijos kromo aš ir dirbu. Sargystę turiu fabrike. Dar tokį ulitgaliuką esu suderėjęs nušluoti, gyvą tvoriukę apkarpinėju. Už sargystę tai močiai uždarbį atiduodu, bet už šlavimą tai man ant tabokos. Das ir plionkutei sutaupau. Ne kažinką, bet užtenka pusgalionei į savaitę. (Tave čemeris, vėl į šoną nukalbėjau.) Taigi, kaip sakiau, užeinu į Levanorijos šopą - tuščia, nieko nėra. Paukštis tik toks, geltonai kanapėtas, nei tai žvirblis, nei špokas, narve sėdi, skeryčiojas sparnais, visokiais balsais pirpia. Pazvaniju ant bufeto padėtu zvaneliu. Nieko. Niekas neateina. Palaukęs pazvaniju dar kartą. Ir vėl niekur nieko. Pasistaipau minučiukę, sakau, reikia eit žiūrėti; gal užvirto kur Levanorija. Tegu tvirta ji boba, bet viskam yra pirmas kartas. Nepaliktų kromo neuždarius. Ne Levanorija. O gal razbainikai kokie, misliju; šitam rajone nėra dyvų. Einu atsargiai toliau. Jau per prieangį eidamas išgirstu balsą; aha sakyt, Levanorija gyva. Ir labai gyva. Rėkia, baras ant kažinko. Matyt gerai įtūžus, nors ir šiaip ji, kaip geras patrūbočius.

— Tu amžiną draugystę išardyt norėjai, apšepėlė Tu - girdžiu rėkiant. - Bet Tau niekas neišdegė. Nemoki liežuvio uždantų laikyti, tai aš Tave išmokysiu. Kaip dėsiu į zapsas atkalia ranka, tai žinosi, pliotkus nešioti. Iš pliotkų tik ir gyveni. Valkiojies per dienas be darbo ir leidi liežuviu. Mali kitų žmonių gyvenimą, savo neturėdama. Melage Tu! —

—Kad aš nemelavau. Kaip Tu sakei, taip ir atsakiau; nieko nepridėjau. — Girdžiu jau kitą verksmingą balsą, lyg pažįstamą. — Dar mano Nikodemą prie visų žmonių pavadinai tuo... (aš čia Tamstoms nenoriu to žodžio minavoti). Jau suprantu Dzidoriukės balsą. Nikodemas sykį nusivedė į tijatrą, tai jau ir "mano".

— Ką aš sakau, tai tik iš geros valios. Ar supranti, Tu vėpla, kad mano tik gera valia? Kam Tu perdirbus atsakei, kad mane Anelija užpuolė? Kas turi mane pulti, pasakyk? Aš ir Nikodemą tik iš geros valios... O Tu tuoj karštą nunešei. Aš Tave pamokysiu, kaip reikia ant svieto gyventi! — Rėkia net apsiputuojus Levanorija. Aš jau duris pradaręs taikstaus Dzidoriukę ratavot. Levanorija tik makaruoja kumščia jai apie nosį. Jeigu jau duotų į zapsas, anot Levanorijos, tai sudaužytų Dzidoriukės tik dviejų savaičių senumo dantis, brangiai kaštavusius. Nors širdy man kaip ir saldu, kad Dzidoriukė pakliuvo į bėdą. O tai jau labai mandra, su visokiom draugijom, visokiais popiergaliais. Svieto lygintoja atsiradus. Dievas juk neblogai sutvėrė, bet Dzidoriukei negerai; dailina vis, taiso. Kaip tas lenkas, vis paliepšyt ką randa.

— Sveikos! — sakau įėjęs. — Levanorija, ko taip lasavoji, kromo nežiūri? Visą plionką būčiau galėjęs išnešti. —

— Aš Tave kutvėla, išmokysiu. — Mane pamačius mažumą aprimo Levanorija — Tu mano geros valios neišnaudosi piktam. Paskutinį kartą dovanoju, o ne, tai apsiburbuliuosi randonai. Atsimink amžinai; mano vienos tiktai gera valia. O Tau cit! Liežuvį už dantų laikyk. Aš suvaldysiu Tavo charakterį. Tai nekenčiu pliotkinykų. — Dar atsisukus į mane pasakė ir nuėjo pūškuodama į kromą, ba tas jos kanapeckas žvirblis vėl ėmė skeryčiodamas pirpti. Atėjo kundas koks.

Nenoriu ilgai pasakoti. Nusipirkęs plionkos, išsivedu bešniurkščiančią Dzidoriukę kartu. Bijojau palikti. Levanorija kaip iš klumpių iššokus. Už butelį plionkos zakiu mažiau paėmė ir užmiršo parokuot už tuščią. Negirdėta, kad Levanorijai šitaip atsitiktų. Kur du pešas — trečiam nauda. Mano laimė.

Išėjęs neiškenčiau ir aš Dzidoriukės nepamokęs.

— Dzidoriuke, Tu Dzidoriuke! —sakau. — Avela Tu neraliuota. Ar Tau su Levanorijos gera valia bylinėtis? Ne vienas pijokas jos bijo iš tolo. Pačiam klebonui per misijas mačiau, kumščia makaruodama, kultūros davė. Nėra jau gal ir tokia pikta, kaip pagalvoji. Jaunamartes vedybinio gyvenimo apsėjimo pamokina. Žino, pamokina žmones, kaip vaikus auginti, tegu savo vaikų neturi. Visų žmonių tvarkos ji prižiūri. Be jos nieko niekur nėra. O Tu dabar, višta, išdrisai...

— Kad nieko nemelavau, nieko nepridėjau — nutraukė mane Dzidoriukė graudžiu balsu veblemdama; lyg gailėtųs, kad nesukombinavo pridėt. Būtų tas pats buvę. Kaip tam čigonui; ar už avį, ar už giriuką. —

— Dabar, kaip nazaratelis, pasistačius mūkavoja. Juk aš tą patį, ką ir jinai. Tik už Nikodemą tai buvau supykus. Tegu nevadina tuo (tą žodį geriau nutylėsiu) net tris kartus prie žmonių. — Dėsto jau drąsiau iš Levanorijos nagų ištrūkus Dzidoriukė.

— Kur teisybė, Rapolai, a? Jeigu jai valnia, tai kodėl man ne? Aš gi žodis, ką Levanorija buvo sakius ant Aneliukės, ką jai Jadvyga buvo sakius, atsakiau. Geros valios ne neparušijau. Dar keravojaus, kad nepasakyčiau to, ko buvo prašius nesakyt. Kaip čia iškraipyta, a? Tai kaip dabar man vienai už viską atsakyt? Dar sako, kad be darbo valikiojuos. Aš gi tik laiko turėdama...

Žinau ir aš, kad su teisybe čia ne visai parėdke. Gaila kaiminkos. Ale kur teisybė? Čia jau gal nė mano patronas Arkaniuolas Rapolas, kur dangaus popierius tvarko, kad ir kažin kaip kraipytų nekraipęs — vargu ar teisybę rastų. Tai ką jau žinot šitoj byloj?...

SOLISTAI LIETUVOJE

Vilniaus operos solistas (bosas) *V. Daunoras*, neseniai Maskvoj įvykusiose tarptautinėse dainininkų varžybose laimėjęs ketvirtą vietą (iš 58 dalyvių iš 21 valstybės), visam šiam sezonui yra išsiųstas tobulintis į Milano operą "La Scala".

Kitas gerai pasireiškęs Vilniaus operos solistas (baritonas) Eduardas *Kaniava* siunčiamas tobulintis į Sofijos (Bulgarijoj) operą.

(*E*)

— ★ —

Kauno valstybinis dramos teatras rengiasi šį sezoną vaidinti K. Borutos "Baltaragio malūno" inscenizaciją. Teatro meno vadovai ir aktoriai iš plokštelių yra susipažinę su B. Pūkevičiūtės — Montrealio lietuvių dramos teatro atliktąja to kūrinio inscenizacija.

(*E*)

— ★ —

Spalio 11 d. Vilniuje susirinko "Tarptautinės radijo ir televizijos organizacijos" administracinė taryba. Nors ši organizacija esanti sukurta prieš 20 metų Briuselyje, tačiau jos tarptautiškumas labai ribotas. Joje dalyvauja tik komunistinių režimų valdomų kraštų radijo - televizijos vadovybių atstovai, neišskiriant Šiaurės Vietnamo, Šiaurės Korėjos ir Kubos. Iš neutralių kraštų yra tik Irako, Mali, Egipto ir Suomijos radijo atstovai. Albanijos ir Kinijos atstovai, manoma, "nespės" atvykti. Sovietų Sąjunga šioj organizacijoj atstovaujama ne tik Maskvos, bet ir kaikurių respublikinių radijo-televizijos komitetų, būtent, Lietuvos, Latvijos, Estijos, Moldavijos, Gudijos ir Ukrainos.

Vilniškio komiteto pirmininkas J. Janutis tarybos posėdžio išvakarėse dar negalėjo pasakyti, kas jame bus svarstoma, bet pasidžiaugė, kad tarybos nariai, pasirinkdami Vilnių savo posėdžiui "tarsi pabrėžė smarkiai išaugusį mūsų respublikos radijo ir televizijos autoritetą".

Tos "kominterniškos" radijo-televizijos organizacijos pirmininkas yra lenkas.

(*ELTA*)

SPORTAS

Redaguoja: Antanas Laukaitis
73 Holden St., Ashfield, N.S.W. Tel. 71 3475

SPORTAS GEELONGE

VYRŲ KREPŠINIS

VYTIS — CAULFIELD REDS
20—51

S. Šutas 12, A. Čerakavičius 4, V. Obeliūnas 2, K. Starinskas 2.

VYTIS — AJAX
29—37

S. Šutas 14, A. Šimkus 4 ,K. Starinskas 3, V. Zylė 2, V. Obeliūnas 2, A. Čerakavičius 2, E. Lipšys 2.

VYTI S— ALTONA
31—35

R. Braželis 14, S. Šutas 9, E. Lipšys 2, A. Čerakavičius 2, V. Zylė 2, A. Šimkus 2.

MOTERŲ KREPŠINIS

Moterų krepšinio varžybos Geelonge pasibaigė, liko tik finalai. Vyties moterų komanda įeina į pus finalį tik su vienom pralaimėtom rungtynėm iš aštuoniolikos žaistų ir yra favoritai į pirmą vietą.

Paskutinių rungtynių rezultatai:

VYTIS I — PIVOT AMATEURS
54—14

M. Savickaitė 18, A. Andriukonytė 16, R. Starinskienė 9, D. Skapinskaitė 7, B. Volodkaitė 4.

Vyties jaunių mergaičių komanda verta pagyrimo. Jos pirmą kartą dalyvaudamos varžybose išsikovojo sau ketvirtą vietą ir taip pateko į pusfinalius.

Paskutinių rungtynių rezultatai:

VYTIS II — THUNDERBIRDS
24—9

V. Manikauskaitė 12, L. Volodkaitė 4, R. Vaičekauskaitė 4, A. Bungardaitė 2, A. Turner 2.

Kas įdomautųsi pamatyti finalus ir moraliai paremti mūsų merginas, prašomi atsilankyti į St. Mary's salę penktadienį, 21 spalio 7.30 val. vak.

K.S.

VISAIP

Nepatikrintomis žiniomis, Rusijoje 1963 metais įvykęs atviras sukilimas prieš bolševizmą, kur sukilime dalyvavęs visas korpas kariuomenės. Bolševikai sukilėlius išmarinę dujomis. Sukilimas vykęs tarp Saratovo ir Samaros, kur esą atominių bombų sandėliai.

★

Apskaičiuojama, kad Rusijos atsilikimas matuojamas keliais. Rusija turinti 185.000 mylių plentų, o Amerika tris milijonus. Rusija per pastaruosius dešimt metų pagaminusi 150 tūkstančių automobilių, o Amerika 10 milijonų.

SPORTO DIENOS MELBOURNE

KREPŠINIO VARŽYBOS MELBOURNE

Spalio 15 ir 16 dienomis Australijos lietuvių krepšinio vyrų ir moterų rinktinės dalyvavo suruoštame krepšinio karnavale Melbourne. Pirmąją dieną šeštadienį antrą valandą po pietų Albert Park krepšinio stadione pradėtos varžybos. Visos rungtynės abi dienas vyko stadijono pagrindinėje aikštėje.

VARPAS — MLS
24—12

Pirmose varžybose Melbourno sporto klubo jaunės mergaitės lengvai nugalėjo savo priešininkes latvaites, kurios ūgiu buvo aukštes nės.

Treneris R. Baikauskas, atrodo, įdėjęs daug darbo su šia jaunių komanda. Beveik visos jau moka valdyti kamuolį. Viena iš jų N. Stanaitytė po kelių metų bus geriausia krepšininkė,per šias varžybas pelniusi 21 tašką iš 24. Uščinaitė 2 ir J. Smilgevičiūtė 1. Joms talkininkavo: V. Smilgevičiūtė, N. Muščinskaitė ir M. Tamošauskaitė.

MOTERŲ RINKTINĖ — MLS
18—25

Australijos lietuvių moterų krepšinio rinktinė suvažiavo tokios sudėties: D. Paulauskaitė — Sydney; Statkutė ir Milvydaitė — Mel bourne, Starinskienė — Geelong; Vyšniauskaitė, Krivickaitė, Juciūtė ir Lapienytė — Adelaide.

Priešininkės latvės. Pirmame puslaikyje latvaitės geriau išnaudojo baudas, kai mūsų rinktinei iš aštuonių metimų vienintėlį tašką pelnė Paulauskaitė. Puslaikis baigtas 9-8 mūsų naudai. Prasidėjus antram puslaikiui salėje padaugėjo lietuvių žiūrovų, kurie nepagailėjo mūsų merginoms karštų plojimų ir pagyrų iš kiekvieno kampo. Likus žaisti aštuoniom minutėm rezultatas 15-15. Bet nuo čia ir prasidėjo mūsų merginų pra laimėjimas. Kelių minučių laikotarpyje latvaitės padaro tris metimus. Mūsų merginų treneris Merūnas bando pataisyti padėtį keisdamas žaidėjas, bet mūšiškės vos pajėgia pelnyti 3 taškus ir pralaimi.

Taškus pelnė: Vyšniauskaitė5, Krivickaitė 4, Lapienytė 4, Starinskienė 2, Juciūtė 2 ir Paulauskaitė 1.

VYRŲ RINKTINĖ — MLS
35—36

Vyrų rinktinės treneris D. Atkinson į aikštę išleidžia pirmą sąstatą: Soha — Melbourne; Lukoševičius, Andriejūnas, Grudzinskas ir Atkinson — Sydney. Ant suolo lieka: Lipšys ir Šutas — Geelong; Urbonas — Melbourne. Priešininkai latviai. Kiekvienas žiūrovas tikėjosi, kad vyrai atsirenvanšuos už merginų pralošimą. Pirmieji taškai mūsų naudai. Soha išnaudoja baudą 2-0. Abi komandos nepajėgia prisiveržti prie krepšio, nedaro tolimų metimų. Praeina keturios minutės. Latviai nepajėgia pelnyti taško. Ir vėl mūsų Soha. Plnas metimas — 4-0. Aišku, mūsų vyrai pranašesni. Penkios minutės ir latviai vis dar neturi nė vieno taško. Andriejūnas pradeda mėtyti iš tolo. Atsigauna latviai. Keturi pilni metimai iš eilės. D. Atkinson pelno tašką mesdamas baudas, bet rezultatas jau 8-5 latvių naudai. Mūsų vyrams nėra laimės net ir priartėti prie latvių krepšio. Reikia pasitenkinti tolimais metimais. Grudzinskas padaro pirmą gerą metimą. Liko žaisti dešimt minučių. 10-7 latvių naudai. Pagaliau ir Andriejūnas suranda krepšį. Kaip vėliau pasimatė, tai buvo pirmas ir paskutinis šio žaidėjo geras metimas. Kartoja Grudzinskas. Ir vėl mūsų žaidėjai atrodo daug pranašensni. Bet neilgai. Latviai išnaudoja baudą — 11-11. Tik trys minutės liko žaisti. Geresnių rungtynių ir nereikia. Yra progos žiūrovams ploti. Savaime aišku, nepagailime jiems ir paramos šūkavimais.

Lukoševičius, per visą puslaikį nepadaręs pilno metimo, gerai išnaudojo baudą. Pelno du taškus. Paskutinės minutės nesekmingos mūsų rinktinei. Latviai taikliau mėto, ir baigiame puslaikį jų naudai 16-13.

Antro puslaikio žaidimui tik vienas pakeitimas. Andriejūno vietoje ieina Urbonas. Latviai pradeda perimti persvarą. Iki Urbonas susigaudo, latviai pelnosi šešis taškus. Atkinson keičia sąstatą. Urbonas vos spėjęs apšilti, apleidžia aikštę. Įeina Šutas. Ir tam nesiseka. Bet laimė švysteli Lukoševičiaus pusėn. Žaidėjas, palyginus, neblogas, bet reikėjo laukti dvidešimt penkias minutes, pakol jis padarė pilną metimą. Antras trečias iš eilės. Šeši taškai. Jei daugiau tokių gražių metimų — aišku latvius paklotume ant menčių. Gaila. Lukoševičius daugiau nebepajėgia net per visas rungtynes padaryti gero metimo. Likus žaisti penkiom minutėm 30-28 latvių naudai. Dar visko gali būti. Ant suolo nerimsta Andriejūnas. Žiūrovams atrodo, kad galėtų pakeisti Šutą, kuris per prakaitą nebemato, kur skrieja kamuolys, bet treneris to nepastebi. Visų žiūrovų nustebimui Šutas meta. Kiauras! 32-32. Dvi minutės liko žaisti. Šutą paseka Atkinson. Latviai, matydami aišku pralošimą, neapsakomai greitai vaikosi mūsų vyrus. Užsipelno baudą. Meta Lukoševičius. Iš dviejų metimų pelno tašką. 35-32 mūsų naudai. Aiškus laimėjimas. Liko žaisti viena minutė su keletu sekundžių. Atkinson įsako laikyti kamuolį. Sena gudrybė, bet šį kartą atnešė pralaimėjimą. Belaikydami kamuolį prisileido latvius prie krepšio. Kamuolys atiduodamas ir latviai daro pilną metimą. Visų akys nukreiptos į laikrodį. Latviai daro antrą gerą metimą. Kelios sekundės laiko. Soha met iš pusės aikštės bet tuo pačiu ir rungtynių pabaiga. Pralaimėta!

Bendrai mūsų vyrai žaidė gerai ir galėjo laimėti. Neišnaudojo gerų progų. Tris kartus neįmesta iš po krepšio. Kas nedovanotina rinktinės žaidėjams.

BENDRAS PASITARIMAS

Po nesėkmingų rungtynių sporto klubų atstovai buvo pakviesti pas p.p. Bladzevičius bendrai vakarienei ir pasitarimui. Dalyvavo: V. Binkis — A.L. Sporto klubų Sąjungos pirmininkas, A. Bladzevičius — Melbourno s.k. valdybos pirmininkas, V. Augustinavičius — Sydnejaus s.k. valdybos pirmininkas, A. Obeliūnas — Geelongo s.k. valdybos pirmininkas ir valdybos narys Č. Valodka; A. Merūnas — Adelaidės s.k. valdybos narys.

Tartasi dėl ateinančios Sporto Šventės Sydnėjuje ir kitais šiuo metu rūpimais klausimais. Po oficialių pasitarimų pasidalinta mintimis ir patyrimais. Draugiškoje nuotaikoje besikalbant šeimininkė visus pavaišino. Visų dalyvavusių vardu šeimininkams reiškiu širdingą padėką.

SENI VEIDAI

Sekmadienį, antrą žaidimų dieną į sporto stadijoną atsilankė didesnis žiūrovų skaičius. Pastebėjau daug veidų, kuriuos mačiau prieš penkiolika metų kada lietuvių komandos pliekdavo australus. Kaip ir visuomet žiūrovų tarpe matėsi p. J. Valys, besirūpinąs sporto reikalais visuomenės veikėjas. Prisiminus praeitus laikus negalima nepaminėti ir mūsų iškiliausio sportininko Sohos. Vienintėlis likęs iš senosios komandos. Niekuomet nepailstąs, nepavargstąs ir tikrai galima pasakyti, šis sportininkas gali būti pavyzdžiu visiems. Jo pasišventimas sportui, jo drausmingumas vertas pagyrimo ir pagarbos.

MOTERŲ RINKTINĖ — TELSTAR
15—26

Antros moterų rinktinės priešininkės australės. Gerai susižaidžiusi komanda, bet pirmame puslaikyje mūsų merginos pajėgė atsilaikyti. Rezultatas 11-11. Nuo antro puslaikio pradžios australės perima persvarą ir lengvai nugali.

VYRŲ RINKTINĖ — ST. KILDA
33—51

Ši australų komanda šiais metais žaidžia aukščiausioje klasėje ir mūsų vyrams nebuvo galimybės laimėti. Treneris tai pramatydamas leido visiems rinktinės dalyviams žaisti. Pirmas puslaikis pralaimėtas tik penkių taškų skirtumu.

Taškus pelnė: Lukoševičius 8, Andriejūnas 7, Grudzinskas 7, Soha 5 ,Šutas 4, Urbonas 2, Lapšys ir Atkinson 0.

BENDROS PASTABOS

Ateityje reikėtų pagalvoti dėl rinktinės sudarylmo nuostatų. Visuomet moterų ir vyrų rinktinės buvo sudaromos Sporto Švenčių me tu. Šis paprotys gali likti, ir ateičiai. Bet reikalinga duoti teisę sporto klubų valdyboms pakeisti išrinktą į rinktinę žaidėją tuo atveju, jei jis praranda formą arba pasidaro nebeaktyvus sportininkas. Šiuo atveju matėsi, kad keletas iš abiejų rinktinių žaidėjų galėjo būti pakiesti. Tuomi ir rezultatai būtų geresni.

Matas

APIE REKORDUS SPORTE

ŠIANDIEN REKORDAS, O RYT...

Kiekvieną kartą, kai tik išgirsti apie naujus rekordus, nenoromis susimąstai — ar yra jų riba? Juk tai, kas palyginti neseniai sporte atrodė fantastika, dabar jau realybė. Negana to, rezultatai metai iš metų vis gerėja, sugriaudami visus samprotavimus, kurie ypač buvo madingi prieš 30 metų, apie žmogaus galimybių ribas. Tada užsienio spaudos puslapiuose dažnai būdavo spausdinami įžymių specialistų straipsniai apie rekordų ribas. Savo išvadas jie grįsdavo kruopščia statistikos duomenų analize, argumentuoti jų įrodymai atrodydavo gana įtikinančiai. Tačiau ėjo metai, ir daugelis "barjerų" pasirodė įveikti arba laukia "perversmo".

Kai 1936 m. JAV negras, Ovensas 100 m. nubėgo per 10,2 sek., "sporto karalienės" gerbėjų entuziazmui nebuvo galo. Pagal ano meto pasiekimus, jo rekordas atrodė nepaprastai aukštas ir, samprotaudami apie sporto ribas, to meto specialistai nedrąsiai minėdavo 9.9 sek.

Dž. Ovenso rekordas laikėsi ilgai — dvidešimt metų. Bet po to "ledas pajudėjo", ir sportininkai pradėjo laužti susidariusias nuomones apie didelius greičius. 1956 m. iš karto trys bėgikai 100 m. nubėgo per 10,1 sek. Netrukus tokį pat laiką pasiekė dar 12 sprinterių. Po to sekė naujas spurtas, ir vokietis Arminas Haris apvainikavo XVII olimpiados pradžią, įveikdamas 10 sek. ribą. Nustebęs sportinis pasaulis nespėjo nė aiktelėti, kai dar keturi sprinteriai pasiekė tokį pat rezultatą.

1964 m. sprinto karūną paveržė dvidešimt dvejų metų JAV negras Robertas Heijesas — XVIII Olimpinių žaidynių laimėtojas. Jis du kartus per sezoną 100 m. įveikė per 9,9 sek. Per vieną sekundę Heijesas vidutiniškai darydavo po puspenkto žingsnio, kurių kiekvienas buvo 2,5 metro ilgio!

Bet ir tai dar ne riba. Pastarųjų metų aukščiausių pasiekimų analizė duoda pagrindo tikėtis, kad iki Mechiko olimpinių žaidynių (1968 m.) dešimties geriausių pasaulio sprinterių rezultatų aritmetinis vidurkis bus 9,95 sek., o iki XX olimpiados — 9,9. Vadinasi, ir rekordas buś kitoks.

Prieš trisdešimt metų tas pats Dž. Ovensas nušoko į tolį 8,13 m. ir ketvirtį amžiaus niekas negalėjo nušokti toliau. Po to atsirado įžymiojo atleto verti įpėdiniai: Džesio tėvynainis Ralfas Bostonas ir rusų Igoris Ter-Ovanesianas. Ilgametė jų dvikova "pastūmėjo" rekordą iki 8,35 m. (priklauso R. Bostonui). Prie dviejų lyderių greit priartėjo ir kiti ekstraklasės šuolininkai, ir štai vidutinis "pasaulio dešimtuko" rezultatas praėjusį sezoną iškart šoktelėjo iki 8,09 m. O tai jau pranašauja naujus pakeitimus rekordų lentelėje.

Prieš pagerinant kiekvieną rekordą, vyksta nepaprastai sudėtingas pasiruošimo procesas. Štai rekordiniams australo Ronaldo Klarko 5000 ir 10000 metrų bėgimams reikėjo vienuolikos metų atkaklių treniruočių. Be to, Klarkas treniruojasi ištisus metus, tris kartus per dieną. Bet kaip! Ryte, iki pusryčių — trijų mylių (4,8 km) bėgimas ir pratimai su štanga. Antrąją dienos pusę — šešių mylių krosas, vakare — 9 — 10 mylių. Per savaitę — apie 200 kilometrų. Pralenkti Klarką galės tik tas, kas treniruosis dar atkakliau arba pritaikys labiau racionalius pasiruošimo metodus.

100 m. plaukimo laisvu stiliumi pasaulio rekordas prieš vienuolika metų buvo 56,1 sek., ir prognozės, kad jis gali "sumažėti" iki 53 sek., tada atrodė nepagrįstos netgi šios sporto šakos žinovams. Dabar rekordas lygus 52,9 sek., ir jau matyti naujos jo ribos. Kaip ten bebūtų šimtas metrų per 50 sek., — visiškai ne iliuzija, kalbant apie mėlynųjų takelių rekordų rytdieną.

Tik devyneri metai praėjo nuo to laiko, kai pasaulis stebėjosi "protą stulbinančiais" sunkiaatletčio Paulio Andersono pasiekimais. "Gyvas keliamasis kranas" (taip jį pavadino tėvynainiai) pakeldavo tais laikais neįtikėtinus svorius. Gėrėdamiesi šimtą penkiasdešimt kilogramų sveriančiu "mastodontu", žurnalistai išsėmė visą liaupsinančių epitetų leksikoną. Tuo tarpu tuo pačiu metu savo sportinį kelią kukliai pradėjo Maskvos milžinas Jurijus Vlasovas. 1960 m. jis viršijo "nepasiekiamą" Andersono rekordą — 533 kg. nors buvo dviem pūdais lengvesnis už nuvainikuotąjį amerikietį. Praėjusiais metais Jurijus Vlasovas pagerino rekordą iki 580 kg. Ir tai, žinoma, ne riba.

GRAFIKAS NUMATO REKORDUS

Mokslas tvirtina, kad jei kurios nors funkcijos pakitimai veržiasi prie ribos, tai pakitimų laipsnis vis mažėja. Mažėja tol, kol virsta begaliniai mažu dydžiu, skiriančiu funkciją nuo jos aukščiausios reikšmės. Tokių dėsningumu pasižymi ir labiausiai įsisavintų sporto šakų, pavyzdžiui, bėgimų geriausių rezultatų pakitimai. Kažkada, šiuolaikinės lengvosios atletikos vystymosi priešaušriu, bėgimų rekordai būdavo gerinami labai smarkiai. Tačiau kuo labiau gerėjo rezultatai, tuo mažiau didėjo greitis. Vadinasi, kuo aukštesni rezultatai, kuo jie arčiau ribos, tuo sunkiau šturmuoti rekordines aukštumas.

Šuoliuose ir metimuose, plaukime ir sunkiojoj atletikoj rezultatų augimas grafiškai išreiškiamas tiese arba artima jai kreive, nukreipta aukštyn. Taigi, aišku, kad šitų sporto šakų rezultatai dar nebaigė spartaus augimo proceso. Ir kuo didesnis kampas tarp rezultatų augimo kreivės ir horizontalės, tuo didesnio progreso reikia laukti ateityje. Tie dėsningumai akivaizdžiai atspindi dešimties geriausių pasaulio sportininkų kiekvienerių metų rezultatų aritmetinių vidurkių pakitimus.

Kodėl pagrindu imami vidutiniai rodikliai? Ar ne geriau būtų išanalizuoti pačių rekordų evoliuciją, nes juk kalbama apie aukščiausius pasiekimus?

Rekordas toli gražu ne visada atspindi bendrą progresą. Kartais jis išreiškia tik fenomenalius vieno rekordininko fizinius duomenis (taip, pavyzdžiui, yra su šuolio į aukštį moterų pasaulio rekordu). 1961 m. rumunė Jolanda Balaš, kurios ūgis — 184 cm, įveikė išties "vyrišką" aukštį — 191 cm. Artimiausia jos varžovė nuo šio rezultato atsilieka net 16 cm. Nuo to laiko nė viena sportininkė negali priartėti prie tokio aukščio, nors lengvaatlečių meistriškumas nuolat auga.

Žodžiu, vien tik rekordų grafikas nerodytų tikro sporto vystymosi dėsningumo. Tuo tarpu dešimties geriausių sportininkų rezultatų aritmetinio vidurkio grafikas parodo tikrą sporto "elito" progresą, jo perspektyvas. Ir tas grafikas duoda patikimas būsimųjų rekordų prognozes.

SPORTO PASAULY

Paruošė Bill Wilson

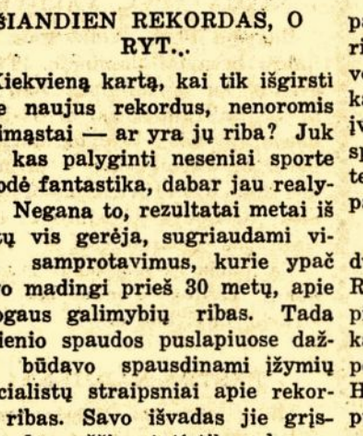

Šešiolikos metų amerikietė Marie Mulder treniruojasi bėgime tikėdamasi 1968 m. olimpijadoj laimėti aukso medalį 800 metrų bėgime ir 1972 m. olimpijadoj 1500 m. nuotoly.

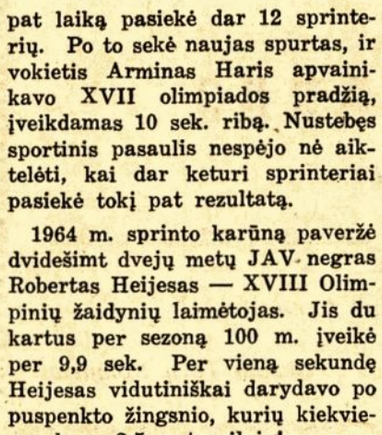

San Francisco basebolo žaidėjas Willie Mays pasiekė rekordą įmušdamas 512-tą įvartį. Kitų komandų žaidėjai pasiekė skaičiumi didesnį rezultatą, bet jų žaidimo vidurkis — 21 metai, o Mays savo rekordą pasiekė po penkiolikos metų!

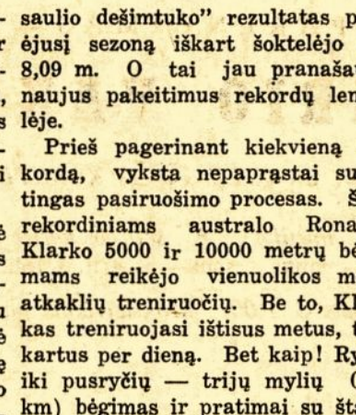

Kansas universiteto pirmųjų metų studentas Jim Ryun yra Amerikos čempionas 1.600 m. ir 3.200 metrų bėgime. Kiti stebėtojai yra nuomonės, kad Ryun galįs sumušti bet kokį rekordą, jeigu tik kas jį paskatintų arba "užmintų ant mazolio".

SPORTAS LIETUVOJE

Sov. Sąjungos studentų žaidynėse meisterio vardą iškovojo B. Burokas, atsiekęs ieties metime ne tik naują Sov. Sąjungos studentų rekordą, bet taip pat ir Lietuvos, nuskraidinęs įrankį 79,24 m. Šiose žaidynėse aukso medalį ir Lietuvos rekordą taip pat atsiekė Vytautas Tiknius, nuplaukęs 100 m. nugara per 1 min. 3,8 sek. Lietuvis buvo pirmas iš 200 m. nugara nuplaukęs per 2 min. 21.2 sek. Krepšinio pirmenybėse KPJ krepšininkės užėmė antrą vietą.

— Draugiškose futbolo rungtynėse Varšuvos Gvardija mūsų sostinėje laimėjo prieš Lietuvos pirmenybėse pirmaujantį Kėdainių Nevėžį net 12:1 (4:1). Tuo tarpu Sov. Sąj. antrosios klasės futbolo pirmenybėse Vilniaus Žalgiris laimėjo prieš Kirovobado Dinamo 1:0. Po šio laimėjimo, vilniečiai aiškiai pirmauja antroje Sov. Sąj. futbolo lygoje.

— Europos geležinkelininkų lengvosios atletikos pirmenybėse Leningrade aukso medalį iškovojo A. Aleksiejūnas, nubėgęs 3 km. su kliūtim per 8 min. 44,9 sek. Tai naujas Europos geležinkelininkų rekordas. Antrą vietą lietuvis užėmė 5 km. bėgime, parodęs 14 min. 15,4 sek. laiką.

— Vilniaus Žalgirio irkluotojos dalyvavo Europos pirmenybėse Amsterdame.

— Sov. Sąjungos meisterio vardą laimėjo jaunis E. Žebrauskas, nuplaukęs 1500 m. 1. st. per 18 min. 49,8 sek. Tai kartu ir naujas Lietuvos rekordas.

— Čekoslovakijos rankininkai iš Prešovo lankosi Lietuvoj. Pirmas rungtynes jie žaidė Elektrėnuose, laimėdami 27:13 ir 35:11. Čekai pirmenybių lygoje užima antrą vietą.

— Jaunių futbolo rungtynėse Lietuva įveikė Leningrado rinktinę 3:1.

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

ADELAIDE

ATSTOVAI KRAŠTO TARYBON

Spalio 9 d. Adelaidės Liet. Namuose įvyko ALB Adelaidės Apylinkės susirinkimas atstovams į ALB Krašto Tarybą rinkti. Apylinkės pirmininkas p. Z. Vabolis, atidaręs susirinkimą, prezidiuman pakvietė pirmininku p. K. Pocių ir sekretorium p. M. Pocių. Mandatų Komisiją susirinkimas patvirtino iš šių asmenų: p.p. Dundienė, J. Gudaitis ir Riauba.

Į Krašto Tarybos atstovus kandidatų buvo išstatyta devyniolika, iš kurių slaptu balsavimu išrinkta: P. Bielskis, V .Raginis, A. Šerelis, V. Marcinkevičius, I. Pocienė, M. Pocius, L. Martinkus, A. Maželis, V. Stalba, V. Straukas, S. Dunda, B .Marmukonis, S. Neliubšys, V. Petkūnas, A. Morkūnas (pastarasis kaip vyresnysis amžiumi iš trijų po lygiai gavusių balsų).

Be to, suvažiavime dalyvaus apylinkės valdybos atstovė D. Maželytė ir Krašto Garbės Teismo atstovas bei Pasaulio Liet. B-nės Seimo atstovas adv. St. Čibiras.

Susirinkime dalyvavo apie 40 asmenų. Palyginimai tai negausus susirinkimas. Svarbiausia to priežastis — lietuvių parapijos tą dieną rengta ekskursija-piknikas garlaiviu ir neparanki susirinkimui data (ilgasis savaitgalis).

Ta pačia proga susirinkimas apsvarstė kai kuriuos bendruomenę liečiančius klausimus ir griežtai pasisakė prieš bet kokį komunistinių idėjų piršimą bei bendradarbiavimą su Lietuvos okupantu.

Vara

GEELONG

PIRMOJI KOMUNIJA

Spalio 9 d. pirmą kartą Geelongo Liet. istorijoje vaikučiai priėjo prie šventos Komunijos lietuviškai.

Vos tik atvykus kun. P. Daukniui į Geelongą, jis ir pradėjo rūpintis, kad mūsų prieauglis prieitų lietuviškai prie šv. Komunijos. Ir štai jo pasišventimo dėka galėjo artintis prie Dievo Stalo ir jį garbinti lietuviškai šie vaikai: A. Braželis, K. Bindokas, R. Gailius, A. Kymantas, A. Pisarskis, E. Savickas, D. Savickas, R. Gailiutė, A. Jančiauskaitė, A. Klovaitė, R. Savickaitė ir E. Venckutė.

Po pamaldų kapelionas vaikučiams suteikė palaiminimą ir įteikė dovanėlių — po lietuvišką maldaknygę, medalikėlį ir paveikslių.

Šį įvykį pabrėžiant buvo padaryta nuotraukų. Vėliau visi vaikučiai su tėveliais bendrai pusryčiavo Liet. Namuose.

Zanavykas

NEWCASTLE

NEWCASTLE — MAITLAND

Sekmadienį, spalio 30 d. 3 val. popiet Maitlando miesto parodų aikštėje vyks iškilmingos pamaldos ryšium su Maitlando vyskupijos 100 metų jubiliejumi. Po jų — ten pat aikštėje — numatyta metinė procesija Kristaus Karaliaus garbei.

Koncelebruotos pontifikalinės Mišios bus atnašaujamos popiežiaus Delegato Australijai — J.E. arkivyskupo D. Enriči. Jubiliejinį pamokslą sakyti pakviestas Jo Em. kardinolas N.T. Gilroy. Be to, iškilmėse dalyvaus daug vyskupų — svečių ir aukštų valstybės pareigūnų.

Sukaktuvinėse pamaldose ir procesijoje dalyvauti kviečiamos ir visos tautinės ateivių grupės su savo vėliavomis ir kitomis emblėmomis pasipuošusios tautiniais rūbais.

Šiuomi maloniai kviečiu ypač savo Newcastle i rMaitlando lietuvius dalyvauti iškilmėse kuoskaitlingiausiai. Be tautinės ir bažnytinės vėliavų, šiemet mūsų parapiečiai žada dalyvauti ir su p. Rimgaudienės meniškai paruošta J. Širdies procesijoje paduškėle. Kaspinams nešti maloniai kviečiamos bent 4 ar 6 mokyklinio amžiaus mergaitės baltomis suknelėmis. Visos suaugusios tautietės ir tautiečiai prašomi atvykti tautiniuose rūbuose, jei kam tai įmanoma.

Spėjama, kad šių sukaktuvių proga į Maitland gali suplaukti iki 100.000 maldininkų, todėl newcasteliečius maloniai prašoma į Maitlandą tą dieną išsiruošti laiku, kad galėtų pasiekti Showgrounds ne vėliau kaip 2.30 val. popiet ir gražiai susiformuoti ten prie tautinės ir Aušros Vartų Marijos vėliavų.

Kun. S. Gaidelis S.J.

BANKSTOWN

IŠRINKTI ATSTOVAI BANKSTWNE

Spalio 16 d. įvykusiame Bankstowno apylinkės visuotiniame narių susirinkime išrinkti atstovai į Australijos Lietuvių B-nės Krašto Tarybą. Štai jie (eilės tvarka pagal balsų daugumą): V. Ruša, V. Kazokas, B. Stašionis, J. Zinkus, B. Daukus ir Jonas Ramanauskas.

Pats susirinkimas, kuriam pirmininkavo p. B. Stašionis ir sekr. p. P. Zaremba, nebuvo labai gausus — susirinkusių dalyvavo virš trisdešimties. Kadangi susirinkimas tebuvo šaukiamas tik aukščiau minėtu reikalu, tai ir kitokių apylinkę liečiančių klausimų ne buvo svarstyta. Kol mandatų komisija skaičiavo balsus susirinkusieji tarėsi, kas keltina Krašto Tarybos suvažiavime, tačiau sutarimų šiuo reikalu nebuvo padaryta.

Pranešimai

PLUNKSNOS KLUBAS

renkasi savo posėdžio spalio 29 d. šeštadienį, p. V. Šliogerio namuose, 17 Belmore St., Belmore 5 val. p.p. Bus p. Vytenio Šliogerio pranešimas — paskaita ir pasitarimai aktualiaisiais klubo reikalais. Nariai kviečiami visi ir laiku atvykti.

PRANEŠIMAS CANBERROS LIETUVIAMS

Canberros Lietuvių Klubas savo patalpose Wattle St., Lyneham turės visą eilę paskaitų:

1) spalio 30 d. 3 val. p.p. *Leonardo Karvelio* paskaita — Tautybė ir nutautėjimas;

2) lapkričio 13 d. 3 val. p.p. *Jurgio Bistricko* paskaita — Šeštasis žmogaus jausmas;

3) lapkričio 17 d. 3 val. p.p. *Zigmo Sipavičiaus* paskaita — Iš kelionės po Jungtines Amerikos Valstybes.

PASKAITA SYDNĖJAUS LIETUVIAMS

Senųjų skautų Židinys lapkričio 13 d., sekmadienį, 6 val. vak. Bankstowno Liet. Namuose rengia viešą paskaitą visiems rūpima tema —

JAUNIMAS TREMTYJE IR KAS TOLIAU?

Paskaitą skaitys žinoma visuomeninkė ponia *E. Jonaitienė.*

Po paskaitos seks diskusijos ir po to arbatėlė su kukliomis vaišėmis. Įėjimas visiems laisvas.

Tikimės, kad ne tik skautai, židiniečiai, bet ir gausi Sydnėjaus lietuvių visuomenė, kuriai rūpi mūsų jaunimas, gausiai dalyvaus paskaitoje bei diskusijose.

Židinio Vadovybė

SUSIRINKIMAS BANKSTOWE

Lapkričio 6 d., sekmadienį, 3 val, p.p. Dainavos Namuose šaukiamas nepaprastas susirinkimas Dainavos Namų narių ir tų, kurie yra suinteresuoti mūsų jaunimo ir lietuvybės išlaikymu.

Darbotvarkė:

Susirinkimo atidarymas. Prezidiumo sudarymas. Mandatų Komisijos priėmimas. Sporto salės statybos klausimo svarstymas. Dainavos Namų statuto pakeitimo keleto punktų svarstymas ir priėmimas. Klausimai ir sumanymai ir susirinkimo uždarymas.

Nesusirinkus pakankamam skaičiui dalyvių nustatytu laiku po pusės valandos susirinkimas pradedamas ir skaitysis teisėtu.

Dainavos Namų Valdyba

LANKYSIME KAPINES

Lapkričio 1 d. — Visų Šventųjų šventė yra antradienį, o Vėlinės trečiadienį.

Antradienio (lapkričio 1 d.) vakare 6.30 val. bus tik lietuviškos pamaldos Lidcombe bažnyčioje, o kapinių lankymas atidedamas į sekantį sekmadienį — lapkričio 6 d.

Tad tuoj po pamaldų už mirusius Lidcombe (11.30 val.) — sekmadienį — lapkričio 6 d. kviečiami visi į Sydney lietuvių kapines Rookwoode (11A sekcija), kur maldomis bei giesmėmis prisiminsim visus čia palaidotus ir savo mirusuosius.

Šeštadienį — lapkričio 5 d. nuo 9 val. ryto kviečiama talka papuošti apleistiems kapams bei visų kapinių tvarkymui.

Kun. P. Butkus

MŪGĖ MELBOURNE

Spalio 30 d. prie lietuvių bažnyčios, East Melbourne, Moterų Sekly čios Rengimo Komitetas ruošia Mykolo mūgę. Visas Melbourno moteris prašome paaukoti fantų loterijai. Galinčios ką nors pasiūti ar prisidėti produktais pardavimo stalui, maloniai prašome pranešti kuriai iš komiteto narių: D. Baltutienei, H. Statkienei, V. Morkūnienei, A. Ramanauskienei, Šilvienei ir Matukevičienei.

Visus Melbourno ir apylinkių lietuvius kviečiame kuo skaitlingiausiai dalyvauti mūsų mūgėje, nes dar daug lėšų reikalinga seklyčios įrengimui.

Visiems iš anksto nuoširdžiausiai dėkojame.

Moterų Seklyčios rengimo K-tas

SYDNEY ATEITININKŲ METINĖ ŠVENTĖ

Spalio 30 d. (sekmadienį) įvyksta visų Sydney ateitininkų bendra metinė šventė kartu su Kristaus Karaliaus švente. Pamaldose visi ateitininkai dalyvauja su savo vėliava ir priima šv. Komuniją. Tuojau po pamaldų parapijos salėje įvyks iškilmingas posėdis ir paskaita, o po posėdžio įdomi meninė programa.

Visi tautiečiai maloniai kviečiami šią šventę pagerbti gausiu dalyvavimu.

Rengėjai.

NAUJA APYL. VALDYBA

Rugsėjo 10 d. Wollongong apylinkės lietuviai paminėjo Tautos šventę, kur pritaikintą žodį tarė p. S. Baltramijūnas, ir išsirinko naują apylinkės valdybą, kurią sudaro. J. Černiauskas - pirmininkas (149 Wentworth St. Port Kembla), A. Lokys - kasininkas ir M. Gailiūnas - sekretorius.

Ta pačia proga buvo surinkta aukų Tautos Fondui bei ALB Krašto Valdybos vajui.

EKSTRA NAUJIENA!

Mūsų laureatas Pulgis Andriušis iškovojo savaitę atostogų ir Meno Dienoms atvyks įSydnėjų, kur pasirodys asmeniškai su savo kūryba Literatūros — Dainos vakare. Ši žinia pakėlė rengėjų ir būsimųjų klausytojų nuotaikas!

MELBOURNO IR APYLINKIŲ TAUTIEČIUS

maloniai kviečiame į

Mūsų Pastogės pobūvį,

kuris įvyks spalio mėn. 29 d. (šeštadienį)

Lietuvių Namuose, 50 Errol St., Nth. Melbourne.

Pradžia 7 val. Pabaiga 12 val.

Pramoginė muzika šokiams, turtingas bufetas pasistiprinimui, visoki gėrimai atsigaivinimui.

Pakvietimus platina Apylinkės V-bos nariai, o pobūvio dieną gaunami prie įėjimo.

Apylinkės Valdyba

PATIKSLINIMAS

Perskaičius straipsnį "Parama Dainos chorui" (M.P.Nr. 40), čia buvo teisingai paminėta ir padėkota Bankstowne apylinkės Valdybai už auką mūsų chorui, tik administratorius p. A. Kramilius ne visai teisingai parašė apie Lietuvių Klubą Lidcombe ir čia noriu trumpai patikslinti.

Vykstant Bankstowno Liet. Namuose remontui chorui buvo pranešta, kad sekančios repeticijos nebus galima daryti ir tuo pačiu laiku buvo gautas pranešimas, kad ateinantiems metams už patalpų naudojimą pakeliamas mokestis iki 80 dol. metams. Matant liūdną choro finansinę padėtį ir kilo klausimas, ar nebūtų galima chorui repetuoti Lidcombe Liet. Namuose, kur galima patalpomis naudotis be jokio mokesčio, tik choro valdyba siūlė susimokėti bent už elektrą, kas siektų daugiausia 10 dolerių.

Atsiradus keletui iš choristų, kuriems būtų didelių nepatogumų vykstant į repeticijas naujoje vietoje choro valdyba nutarė pasilikti Bankstowne prašant palikti seną mokestį už patalpas — 50 dolerių, sutinkant jei Namų Valdybai reiktų, užleisti vieną kitą penktadienį išnuomavimui, kas palengvintų ir namų finansinę padėtį.

E. Lašaitis

Dainos Choro Valdybos Pir-kas

IR NEGALVOK ATEINANTĮ ŠEŠTADIENĮ (spalio 29 d.) KUR KITUR IŠEITI, KAI DAINAVOJE (East Terrace, Bankstown) ĮVYKSTA PATRAUKLIAUSIAS SEZONO PARENGIMAS —

PAVASARIO VAKARAS

RENGIA SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS.

Programoje: *staigmenos ★ muzika ★ šalti ir karšti užkandžiai rinktiniai gėrimai.*
Laukiami ir kviečiami visi — jauni seni— iš arti ir toli!

Įėjimas $ 1.00. Moksleiviams pusė kainos.

Skautų Tėvų Komitetas

PADĖKA — PAKVITAVIMAS

Sydney Lietuvių Caritas pranešа, kad užbaigus rūbų ir avalynės vajų Vasario 16 gimnazijai — buvo surinkta 717 vienetų rūbų ir 28 poros batų. Visa tai supakuota į 10 maišų ir per Šv. Vincento D-ją pasiųsta laivu (Katendrah) į Vokietiją — Bremeno uostą, o iš ten bus pristatyta gimnazijos direktoriui

Caritas nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems gerb. p.p. Martinams, K. Narbutienei, O. Lašaitienei, I. Milašenei, A. Klemenienei, A. Šumskui, K. Daniškevičiui, V.Koženiauskui, A. Mauragiui, T. Jautauskienei, St. Kurienei, V. Jablonskienei, B. Žilinskienei (iš Canberros). St. Gintalienei, I. Gintalaitei, P. Donielams, J.J. Janavičiams, O. Kyzelienei, B. Kondrackienei, V.M. Stasiūnaičiams, P .Burokui (už $2), o ypač J. ir A. Augliams, kurie savo garaže, davė patalpą surinkimui, bei taip nuoliai talkininkavo jų supakavimui.

Taip pat padėka ir J. V. Petniūnams ir T. Dailidienei už pagelbą pakavime, o taip pat ir gili užuojauta šeimai dėl taip nuoširdžiai dirbusio a.a. Juozo Auglio staigios mirties.

Šiuo tarpu, vajus sustabdytas — belaukiant atsakymo ir nuomonės iš Vasario 16 gimn. — ar jiems dar bus reikalinga.

Kun. P. Butkus

Sydney Liet. Caritas Pirm.

GEELONG

LAISVĖS VARDAN

Spalio 15 d. į Geelong West Town Hall rinkosi komunizmo pavergtų tautų atstovai paminėti dešimtmečio nuo vengrų sukilimo prieš komunistinę vergiją.

Prie įėjimo išsirikiavo pavergtų tautų jaunimas su vėliavomis. Minėjimas pradėtas vėliavų inešimu. Su Lietuvos trispalve žygiavo Gerutis Kymantas, Nijolė Norvydaitė ir Dagė Skapinskaitė.

Nuaidėjus Australijos ir Vengrijos himnams susikaupimo minute buvo pagerbti žuvusieji.

Pagrindinis šio minėjimo kalbėtojas buvo imigracijos ministeris Mr. H. F. Operman. Kuris paliete vengrų sukilimą ir jo pasekmes, išryškino komunizmo pavojų Australijai, ypatingai gėrėjosi ateivių jaunimu, kuris taip gražiai moka savas vėliavas gerbti.

Įspūdingai pakalbėjo demokratinės darbo partijos atstovas iš Melbourno Mr. J. Little. Jis suminėjo komunizmo aukas, Australijos karius Vietname ir kt.

Minėjime buvo priimta bendra rezoliucija reikalaujant paverg toms tautoms laisvės ir ji pasiųsta Australijos min. p-kui Mr. H. Holt.

Gaila, kad tą dieną ne visi mūsų tautiečiai atkreipė dėmesį į apylinkės Valdybos kvietimą dalyvauti šiame minėjime.

Dalyvis

KIEK AŠ SUŽINOJAU!

Ku-ka

Pagal vieną mūsų veikėją lietuvybei visi lietuviai geri: ir tie, kurie aktyviai veikėjauja lietuvybės naudai, ir tie, kurie aktyviai eina prieš lietuvybę. Pikčiausiai esą tie, kurie būdami lietuviais visai nesidomi, ar lietuviai yra, ar jų visai nėra. Ir aš sakau — aukso teisybė!

*

Pereitą šeštadienį savuose namuose p.p. J. ir R. Venclavai atšventė dvigubas iškilmes savo bičiulių tarpe: ponia šventė savo vardadienį, gi p. Romas Venclovas savo 60-ties metų sukaktį. Sudėjus draugėn visus svečių linkėjimus, p.p. Venclovai turėtų gyventi dar du šimtus metų. Tarp kita ko p. J. Venclovienė pastebėjo, kad įvertindamas p.p. Venclovų ruoštas iškilmes į Sydnėjų specialiai atvyko net Amerikos prez. L. B. Johnson!

*

Patirta, kad p. Reisgiai anam savaitgaliui buvo išvykę į Melbourną, tik neišaiškinta, ar veiklos reikalais, ar kad tik išnaudotų nemokamą geležinkelio bilietą.

★

Nors bilietai dar tik spaustuvėje užsakyti, bet užsakymai į Naujų Metų sutikimą Sydnėjuje jau plaukia. Vienas tautietis, norėdamas užsitikrinti sau ir savo svečiams vietas, iškarto užsisakė 20 vietų!

Patirta, Dainos choro numatytą šokių vakarą ruošia Linksmieji Broliai su savo programa ir visai nenumatytomis staigmenomis. Ir tas vakaras įvyks lapkričio 5 d. Visas pelnas skiriamas chorui apsimokėti už patalpas repeticijoms.

Geriausiai pavaišinsi savo draugus ir bičiulius

švenčių proga degtine

BALTIC VODKA

Gaminama lietuvio Adelaidėje ir ekspertų pripažinta augščiausios rūšies. Gaunama visoje Australijoje.

SPECIALIAI ŠVENČIŲ PROGA IŠLEISTA NEPAPRASTAI AUKŠTOS KOKYBĖS

VYŠNINĖ — CHERRY VODKA

Sydnejuje reikalaukite pas M. PETRONĮ

152 LIVERPOOL RD., ENFIELD. TEL. 74-5727

BALTIC MANUFACTURING CO. PTY. LTD.

Crn. Newman St. and Institute Lane Semaphore, S.A.

Susirūpinęs komunistas rašo Komjaunimo Tiesoj, kad Lietuvoj jaunimo tarpe, pastaruoju metu pernelyg paplitusi "nauja mada" — dėvėti kryželius ant retėžėlių. Ne tik mergaitės, bet ir vaikinai, esą, universalinėse parduotuvėse teiraujasi, ar negalėtų pirkti kryželį. Parduotuvės neturi, bet ten pat, esą, tuojau kas nors pataria eiti prie bažnyčios, ir ten tikrai esą galima gauti.

Uolus kryželių priešininkas bando išaiškinti, ar kryželiais besipuošiantieji jaunuoliai supranta, ką tas ženklas reiškia. Visi, žinoma, paaiškino, kad tai papuošalas, dovana, talismanas, ar tiesiog pareiškė, kad "dabar tokia mada". Todėl per laikraštį uoliai aiškina, kadėl ta mada esanti bloga.

(*E*)

PATAISYMAS

Šio Nr. psl. 2 užuojauta p. K. Šimkevičiui reiškia ne P. Lingeikis, kaip atspausdinta, bet *P. Ligeikis.* Už šią klaidą gerb. p. Ligeikį maloniai atsiprašome.

Red.

Mūsų Pastogė

BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS
AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
"OUR HAVEN"
LEIDĖJAS: A.L.B. KRAŠTO VALDYBA

Redaktorius: Vincas Kazokas
13 Percy Street, Bankstown, N.S.W. Tel.: 70-8395
Administracijos tel. 649 9062

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.

Prenumerata: metams £4.0.0, ($8.00), pusei metų — £2.0.0 ($4.00), trims mėnesiams £1.0.0 ($2.00). N. Zelandijoje ir Anglijoje kaina ta pati. Kituose kraštuose metams £5.0.0 ($10.00). Atskiro numerio kaina 2 šil. (20 centų).

Prenumerata adresuojama:
MŪSŲ PASTOGĖ, Box 4558, G.P.O., Sydney, N.S.W.

Skelbimai:
1 colis per 1 skiltį 12/- ($1.20), bendruomeniniai 10/- ($1.00).
Už skelbimų turinį neatsakoma.

Printed by Mintis Pty. Ltd., 417 Burwood Rd., Belmore Sydney, tel. 759 7094, for the Publisher: Australian-Lithuanian Community, P.O. Box 4558, G.P.O., Sydney, N.S.W.